నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

చతురారక్ఖదీపనీ

కాయపచ్చవేక్ఖణా

౧. దుస్సీలకథా,

౨. సీలానిసంసకథా,

౩. అనూసాసనకథా,

౪. ఆవాసికాచారకథా,

౫. పచ్చయనిస్సగ్గకథా,

౬. పాతిమోక్ఖకథా,

౭. దాయకోవాదకథా,

పణామపటిఞా

౧. చక్కవాళ నహుతా గ, దేవాలి గణ చుమ్బితో;
బుద్ధ పాదమ్బుజో రాతు, సీసే దయా తిగన్ధజో.

౨. నన్త చక్కవాళ బ్భగ్గ, గుణ సన్నిచ్చితం జినం;
వన్దే తప్పూజితం ధమ్మం, తజ్జం సఙ్ఘఞ్చ నిమ్మలం.

౩. వక్ఖామి చతురారక్ఖం, సమ్బుద్ధ వచన న్వయం;
అప్పమాదావహం ఏతం, సోత్తబ్బం భవభీరుహి.

౪. బుద్ధానుస్సతి మరణా, భుభా మేత్తాచ భావనా;
అప్పమాదాయ ఆరక్ఖా, చతస్సో మానితా సతం.

౧. బుద్ధానూస్సతి భావనా,

౨. మరణస్సతి భావనా,

౩. అసుభ భావనా,

౪. మేత్తా భావనా,

౫. బుద్ధోవాదం సరిత్వావ, మచ్చుబ్బిగ్గా సుఖేసినో;
సీతా సీతతరం యన్తి, సుభమేత్తమ్పుసి-ట్ఠితా.

౬. మరణగ్గి వారణమ్బు, సమ్బుద్ధవచనం యిదం;
బహూ తదగ్గి సన్తత్తా, సీతావాసుం తదమ్బునా.

౭. సద్ధం బుద్ధేన తేజేత్వా, మానం మరణచిన్తయా;
అసుభాయ హనే రాగం, దోసం మేత్తాయ పణ్డవా.

౧. బుద్ధానుస్సతి నిద్దేస

౧. అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో, విజ్జక్షి చరణప్పదో;
సుగతో సుగదో సత్థా, సబ్బఞ్ఞూ భగవాదమో.

౨. ఆరకత్తారిహన్తత్తా , పాపాకారకతోరహో;
హత చక్కారతో పూజా, రహత్తా చారహం నమే.

౩. సముత్తే జియ గిహీనం, అనుపుబ్బికథో జినో;
అదాసి పరమం తుట్ఠిం, సచ్చాని దస్సయం దివా.

౪. భిక్ఖూనం పఠమే యామే, పాయేసి అమతాగదం;
జాతిఖేత్తాగ దేవానం, కఙ్ఖచ్ఛేదో స మజ్ఝిమే;

౫. ఆదో ఫలసుఖం వేది, మజ్ఝే సేయ్య మకా జినో;
వేసేయ్యో లోకనం అన్తే, పచ్ఛిమేపి తిధా కతే.

౬. ఖేదం అగణయం నాథో, పఞ్చ బుద్ధకతం వహం;
సత్థసిద్ధో పరత్థంవ, బ్యావటో సుమహాదయో.

౭. చఙ్కమిత్వా నిసీదిత్వా, రత్తిందివఞ్చ ఝాయితుం;
సుపితుం మజ్ఝయామేవ, బుద్ధో భిక్ఖూన మోవది.

౮. నాల మాలసితుం తస్స, మహావీరస్స సాసనే;
పమాదాయ మునిన్దస్స, కతఞ్ఞూ సాధు సమ్మతో.

౯. అనఞ్ఞాతస్స ఞాతాయ, అపత్తస్సచ పత్తియా;
ఆరభేతుంవ నో యుత్తో, అప్పమత్తో రహోగతో.

౧౦. ఆరబ్భథ నిక్కమథ, యుఞ్జథ బుద్ధసాసనే;
ధునాథ మచ్చునో సేనం, నళాగారంవ కుఞ్జరో.

౧౧. యో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే, అప్పమత్తో విహిస్సతి;
పహాయ జాతి సంసారం, దుక్ఖస్సన్తం కరిస్సతి;

౧౨. ఇతి ఉయ్యోజనం వ్హాకం, ముత్తస్స ముత్తియా సరం;

నయుత్తోవ పమాదాయ, మహోదయస్స సత్థునో.

౧౩. సుత్తేన దుబ్బితక్కేన, అకిచ్చ కరణేనవా;
మోఘు కాలక్ఖయో మన్దో, దుక్ఖస్సన్తం కథంకరే.

౧౪. ఆకాసం చక్కవాళఞ్చ, సత్తా బుద్ధగుణా పిచ;
అనన్తానామ చత్తారో, పరిచ్ఛేదో నవిజ్జతి.

౧౫. యథాపి నభ మాకాసం, అఙ్గలరజ్జుయట్ఠిభి;
మినేతుం నేవ సక్కోతి, ఏవం కేనచి తగ్గుణం.

౨. మరణస్సతినిద్దేస

౧. మరణస్సతి మిచ్ఛన్తో, తావ బుద్ధవచో సుణ;
అవిక్ఖిత్తేన చిత్తేన, సమ్బుద్ధ వచనం హిదం.

౨. అనిమిత్త మనఞ్ఞాతం, మచ్చానం ఇధ జీవితం;
కసిరఞ్చ పరిత్తఞ్చ, తఞ్చ దుక్ఖేన సంయుతం.

౩. న హి సో పక్కమో అత్థి, యేన జాతా నమియ్యరే;
జరమ్పి పత్వా మరణం, ఏవంధమ్మా హి పాణినో.

౪. ఫలాన మివ పక్కానం, పాతో పతనతో భయం;
ఏవం జాతాన మచ్చానం, నిచ్చం మరణ తో భయం.

౫. యథాపి కుమ్భకారస్స, కతా మత్తికభాజనా;
సబ్బే భేదపరియన్తా, ఏవం మచ్చాన జీవితం.

౬. దహరాచ మహన్తాచ, యేబాలా యేచ పణ్డితా;
సబ్బే మచ్చువసం యన్తి, సబ్బే మచ్చుపరాయనా.

౭. తేసం మచ్చుపరేతానం, గచ్ఛతం పరలోకతో;
నపితా తాయతే పుత్తం, ఞాతివాపన ఞాతకే;

౮. పేక్ఖతఞ్ఞేవ ఞాతీనం, పస్స లాలప్పతం పుథు;
ఏకమేకోవ మచ్చానం, గో వజ్ఝోవియ నియ్యతి.

౯. ఏవ మబ్భాహతో లోకో, మచ్చునాచ జరాయచ;
తస్మా ధీరా నసోచన్తి, విదిత్వా లోక పరియాయం.

౧౦. అఞ్ఞోపి పస్స గమనే, యథా కమ్మూపగే నరే;
మచ్చునో వసమాగమ్మ, ఫన్దన్తేవిధ పాణినో.

౧౧. యేన యేనహి మఞ్ఞన్తి,
తతోతస్స హి అఞ్ఞథా;
ఏతాదిసో వినాభావో,
పస్స లోకస్స పరియాయన్తి.

[సుల్ల సుత్తే వుత్తం.]

౧౨. యథాపి సేలా విపులా,
నభం ఆహచ్చ పచ్చతా;
సమన్తా అనుపరి యేయ్యుం,
నిప్పోథేన్తా చతుద్దిసా.

౧౩. ఏవం జరాచ మచ్చుచ,
అధివత్తన్తి పాణినే;
ఖత్తియేబ్రాహ్మణే వేస్సే,
సుద్దే చణ్డాల పక్కుసే;
నకిఞ్చి పరివజ్జేతి,
సబ్బమేవా భిమద్దతి.

౧౪. న తత్థ హత్థి నం భుమ్మి, న రథానం నపత్తియా;
న చాపి మన్తయుద్ధేన, సక్కా జేతుం ధనేనవా.

౧౫. తస్మాహి పణ్డితో పోసో,
సమ్పస్సం అత్థ మత్తనో;
బుద్ధే ధమ్మే చ సఙ్ఘేచ,
ధీరో సద్దం నివేసయే.

౧౬. యో ధమ్మచారీ కాయేన, వాచాయ ఉద చేతసా;
ఇధేవనం పసంసన్తి, పచ్చసగ్గే పమోదతీతి.

[పబ్బతూ మమ సుత్తే వుత్తం.]

౧౭. యథా వారివహో పూరో, వహే రుక్ఖే పకూలజే;
ఏవం జరామరణేన, వుయ్హన్తే సబ్బ పాణినో.

౧౮. దహరాపి హి మియ్యన్తి,
నరాచ అథనారియో;
తత్థ కో విసాసేపోసో,
దహరో మ్హీతిజీవితే.

౧౯. సాయ మేకే నిదిస్సన్తి, పాతో దిట్ఠా బహుజ్జనా;

పాతో ఏకే నదిస్సన్తి, సాయం దిట్ఠా బహుజ్జనా.

౨౦. అజ్జేవ కిచ్చం ఆతప్పం, కో జఞ్ఞా మరణం సువే;
నహి నో సఙ్కరం తేన, మహాసేనన మచ్చునాతి.

[జాతకేసువుత్తం.]

౨౧. నత్థేత్థఞ్ఞో నుసాసన్తో, సయంవత్తాన మోవద;
జినేరితా నుసారేన, భిక్ఖు సంసార భీరుకో.

౨౨. అహివాపి మం డంసేయ్య, అఞ్ఞోపి విసధారినో;
అపియాపిచ ఘాతేయ్యుం, ఉప్పజ్జేయ్యుం రుజాపిమే.

౨౩. మచ్చుసేనా వుధాసఙ్ఖ్యా, బాహిరజ్ఝత్తు పద్దవా;
తేహాయు పీళితంఛేజ్జం, మరిస్స మజ్జవా సువే.

౨౪. అళక్కా హి గవాదీహి, చోరాదీహి అరీహిపి;
అభిణ్హ సన్నిపాతేహి, రుజా ఛనవుతీహిపి.

౨౫. బహూన ముపకారేహి, అన్నోదకాదికేహిపి;
మరిస్సం పీళితో నిచ్చం, నిరుజ్ఝేయ్యాయు అజ్జవా.

౨౬. బహ్వోవుధే విసజ్జేతి, నిల్లేణం మచ్చునిద్దయో;
వసన్తం భవసఙ్గామే, నముత్తో కోచి ఆవుధా;

౨౭. మహబ్బలా మహాపఞ్ఞా, మహిద్ధికా మహద్ధనా;
నముత్తా సమ్మాసమ్బుద్ధో, సబ్బలోకాధిపో అపి;

౨౮. మయా సమా నవా వుద్ధా, తదావుధేహి తే మతా;
తథా హమ్పి మరిస్సామి, లేణం పుఞ్ఞంవ మే కతం.

౨౯. పథబ్యాపాదయో ధాత్థూ,
ఆహారా భోజనాదయో;
సీతుణ్హ ముతునామేతం,
దోసా పిత్తసేమ్హానిలా.

౩౦. ధాత్వాహారు తుదోసానం, సమత్తే వాయు తిట్ఠతి;

విసమే తఖ్ఖణఞ్ఞేవ, ఛేజ్జ ముప్పం పరాధినం.

၃၁. ధాత్వా హేరుతు దోసానం, విసమా స్వేప్యకల్లకో;
ఉస్సాహే కల్లకాలేవ, కింకరేయ్యఅకల్లకో;

၃၂. ఉప్పజ్జేయ్యుం రుజా స్వేపి, అసాతో దుక్ఖమా ఖరా;
పురేతరంవ ఆరబ్భే, మాపచ్ఛా అనుతాపనం.

၃၃. సత్తానం నీచకమ్మానం, సరణోపి భయఙ్కరో;
నీచానీచం నజానామి, మరణాసన్నతమ్హిచ.

၃၄. కమ్మ పీళిత సత్తానం, తఖ్ఖణమ్హి భయుబ్భవో;
మరేయ్య మజ్జవా స్వేవా, నయుత్తోవ పమజ్జితుం.

၃၅. పుఞ్ఞక్ఖీణా పజా ఖిప్పం, అహేతునాపి నస్సయే;
సుద్ధచిత్తో మరిస్సామి, న కిలిట్ఠేన చేతసా.

၃၆. ఉపచ్ఛేదాపి మే సన్తి, భవాభవచితా బహూ;
ఛేజ్జం తేహాయు అజ్జాపి, సాధ్వాసుమారభే మతం;

၃၇. కమ్మా పరాధ సత్తానం, వినాసే పచ్చుపట్ఠితే;
అనయో నయరూపేన, బుద్ధిమాకమ్మ తిట్ఠతి.

၃၈. మరణాసన్న తఞ్ఞేవ, చిన్తేయ్య పఞ్ఞవా సతో;
ఏవం చిన్తయన్తో సన్తో, నపాపం కత్తు ముస్సహే.

၃၉. మరణాసన్న తఞ్ఞేవ, చిన్తేయ్య బుద్ధసావకో;
ఏవం చిన్తయన్తో సన్తో, కదాచిపి అనుణ్ణతో.

၄၀. అద్ధాగ మరణం పఞ్ఞో, పురేతరంవ చిన్తయే;
కరే కాతబ్బ కమ్మఞ్చ, ఏవం సో నానుసోచతి.

၄၁. మరణాసన్న సఞ్ఞీ సో, అప్పమత్తో విచక్ఖణో;
పత్తేపి మరణే కాలే, న సమ్ముళ్హో నసోకవా.

၄၂. మరణా సన్నసఞ్ఞీ సో, సోధేతి అత్తనో మలం;
నిమ్మలేన చుతో భిక్ఖు, నత్వేవా పాయ గామికో.

౪౩. సతి ఆసన్న మరణే,
దూరసఞ్ఞీ పమాద వా;
యో కరోతి అకాతబ్బం,
తదా సో అతిసోచతి.

౪౪. సతి ఆసన్న మరణే, దూరసఞ్ఞీ పమాదవా;
ఆకిణ్ణో పాపధమ్మేహి, పజ్ఝాయి దుమ్మనో తదా.

౪౫. సతి ఆసన్న మరణే, దుట్ఠో దోసోతి థద్ధవా;
అభినన్దతి సాదేతి, తదాసో అతిదుక్ఖితో.

౪౬. సతి ఆసన్న మరణే, తువటం న చికిచ్ఛతి;
సఞ్చిచ్చాపత్తి మాపన్నో, తదా సో పరిదేవతి.

౪౭. సతి ఆసన్న మరణే, గిహీహి నవకేహిచ;
సంసట్ఠో న నులోమేహి, స్వతివస్సు ముఖో తదా.

౪౮. సతి ఆసన్న మరణే, కుహకో కులదూసకో;
మిచ్ఛాజీవ సమాపన్నో, దున్నిమిత్తోవ సో చుతో.

౪౯. ససోకీ సహనన్దీచ, దుక్ఖే దుక్ఖో సుఖే సుఖో;
గిహికమ్మేసు ఉస్సుక్కో, పస్సం గిజ్ఝకూటం చుతో.

౫౦. మరిస్సన్తి అనావజ్జ, కిలేసాతుర పీళితో;
కిమిఖజ్జవణో సావ, భన్తో కిం సుగతిం వజే.

౫౧. మరిస్సన్తి అనావజ్జ, ధురద్వయం న పూరతి;
గన్థం విపస్సనం తన్దీ, కారుఞ్ఞోయేవ సో చుతో.

౫౨. మరిస్సన్తి అనావజ్జ, కిలేసానం వసానుగో;
సమ్బుద్ధా-ణం వీతిక్కన్తో, కారుఞ్ఞో నత్థి తస్సమో.

౫౩. మరిస్సన్తి అనావజ్జం, ధనమేసీ అధమ్మతో;
పుఞ్ఞే చిన్తాపి నుప్పజ్జి, నిరయం సో మనం గతో.

౫౪. మరేయ్యన్తి అనావజ్జం, ధనం చిని అధమ్మతో;
చితం చితం ఇహేవేతం, తస్మింగిద్ధో స పేత్తికో.

౫౫. అత్థా గేహే నివత్తన్తే, సుసానే మిత్తబన్ధవా;
సుకతం దుక్కతం కమ్మం, గచ్ఛన్త మనుగచ్ఛతి.

౫౬. మరేయ్యన్తి అనావజ్జం, ఇహత్థం వా నుయుఞ్జతి;
సమ్పరాయ మనపేక్ఖో, సుజుం వా పాయగామికో.

౫౭. మరేయ్యన్తి సమావజ్జ, ధమ్మతో ధన మేసతి;
పుఞ్ఞకారీ సులద్ధేన, మరణేపి స మోదతి.

౫౮. పఞ్చసీల సదారక్ఖో, యథాబలఞ్చ దాయకో;
కాలే ఉపోసథావాసో, సో నిచ్చం సుగతిం వజే.

౫౯. ధోవాపత్తిమలం ఖిప్పం, మచ్చు అద్ధా గమిస్సతి;
మిచ్ఛావితక్క ముచ్ఛిజ్జ, కర కాతబ్బభావనం.

౬౦. అతిక్కన్తా బహూ రత్యో, ఖేపేత్వా మమ జీవితం;
మన్దాయునా పమాదేన, యుత్తో విహరితుం కథం.

౬౧. హాసన్తం నన్ది మత్తానం, మచ్చుసన్ధీహి తచ్ఛయే;
కుచ్ఛి మేయ్యచుతో అజ్జ, కో హాసనన్దితబ్బకో.

౬౨. మచ్చుసేనావుధా సజ్జా, మరణాభిముఖో అహం;
అచ్చాయితబ్బ కాలో యం, ఇక్ఖితబ్బ ముదిక్ఖతు.

౬౩. పురేమరామి దట్ఠబ్బం,
దక్ఖేయ్యం మచ్చు ఏస్సతి;
అచ్చాయితబ్బ కాలో యం,
నోకాసో హాసతుట్ఠియా.

౬౪. ఆకిణ్ణమచ్చుసేనానం , అజ్జ స్వేవా వినాసినం;
అద్ధా పహాయ గామీనం, కిం పమాద విహారినా.

౬౫. ఖణమత్తోవ పచ్చక్ఖో, అజ్జ స్వేవా అతిస్సతి;
సమ్పరాయో అతిదీఘో, పరమ్పరో అనన్తికో.

౬౬. ఖణమత్తోవ పచ్చక్ఖో, మచ్చునా తం జహిస్సతి;
పహాయ గమనీయే-స్మిం, మహుస్సాహో నిరత్థకో.

౬౭. సమ్పరాయో అతిదీఘో, అపాథేయ్యే సుదుత్తరో;
మహుస్సాహేన కాతబ్బో, తదత్థో దీఘదస్సినా.

౬౮. సద్ధా బన్ధతు పాథేయ్యం, తదేసనం ఇహేవ హి;
భవన్తరే నలబ్భేయ్య, అపాథేయ్య తిదుక్ఖితో.

౬౯. సంసార తరణత్థాయ, మహోలుమ్పాని బన్ధథ;
భావనా దాన సీలేహి, తివిత్తిణ్ణో భవణ్ణవో.

౭౦. భుఞ్జం భుఞ్జం జనం కామే,
కాలాకాలా-బుధోన్తకో;
కన్తేకన్తేతి మంసానో,
పివంపివంవ కం మిగం.

౭౧. కామే కామేసనాయేయ్య,
కాలోకాలో మతేత్థియా;
పూరే పూరేతబ్బం ధమ్మం,
అద్ధా అద్ధాన సంసరం.

౭౨. మరేయ్యన్తి అనుబ్బిగ్గో, పాపకం కత్తుముస్సహే;
కరేయ్య హాసనన్దిఞ్చ, చాపల్లఞ్చ పమాద వా.

౭౩. మరేయ్యమితి సంవిగ్గో, లేణమేవ గవేసతి;
న హాసి నేవనన్దీచ, న చాపల్లో కదాచిపి.

౭౪. అచ్చుట్ఠిత రుజగ్గిహి, అచ్చాయాసే భయానకే;
నోసధే మరణాసన్నే, కతపుఞ్ఞంవ సాత-దం.

౭౫. ఞాతిసఙ్ఘా వియోజేన్తా, మరణన్త భుసాతురా;
సబ్బం పహాయ గన్తాపి, నన్దితబ్బాని పుఞ్ఞినో.

౭౬. పస్సన్తా సునిమిత్తాని, పాకటాని సకమ్మునా;
సుఖన్తి మరణే కాలే, నుమోదన్తా కతానిచ.

౭౭. సాత-దాతాని పుఞ్ఞాని, ఏవం మహబ్భయే అపి;
సుగతిం లహునేతాని, కాతబ్బాని పురేతరం.

౭౮. దేవదూతే పకాసేత్వా, యమపుట్ఠో సయంకతం;
పుఞ్ఞం సరతి చే సత్తో, తదేవ సుగతిం వజే.

౭౯. పాప కద్ధమ్హి నిరయే, మనం దుక్ఖగతం పజం;
దుక్ఖా మోచేతి యంపుఞ్ఞం, సదా కాతబ్బమేవ తం.

౮౦. పహాయకంవ పుఞ్ఞఞ్హి, పహాతబ్బంవ పాపకం;
తం పదీపన్ధకారంవ, ద్వయం ఓత్వా ఖుకం వియ.

౮౧. ఞాతిసఙ్ఘా వియోజేన్తా, మరణన్త భుసాతురా;
సబ్బం పహాయ గన్తారో, భయానకాని పాపినో.

౮౨. పస్సన్తా దున్నిమిత్తాని, పాకటాని సకమ్మునా;
మరణే అతిదుక్ఖన్తి, నుతాపేన్తా కతానిచ.

౮౩. పటిపీళాని పాపాని, ఏవం మహబ్బయే సతి;
దుగ్గతిం లహునేతాని, యుత్తోవ పరివజ్జితుం.

౮౪. దేవదూతే పకాసేత్వా, యమరాజేన పుచ్ఛితో;
పమాదస్సన్తి చిక్ఖన్తో, మహగ్గిమ్హి తురం పతి.

౮౫. పుఞ్ఞం అకరివా మావా, యమరాజిన్ద పుచ్ఛితో;
పమాదస్సన్తి చిక్ఖన్తో, మహాదుక్ఖం తురం గమి.

౮౬. పాపం అకరివా మావా, పుచ్ఛితో యమసామినా;
పమాదస్సన్తి చిక్ఖన్తో, తత్తం గుళం తురం గిలి.

౮౭. జాతమత్తా తిజిణ్ణాచ, ఆతురాచ మతా వుధా;
దేవదూతే ఇమే పఞ్చ, దిస్వా సంవిగ్గతం వజే.

౮౮. చోదితా దేవదూతేహి, యే పమజ్జన్తి మానవా;
తే దీఘరత్తం సోచన్తి, హిన కాయూ పగానరా.

౮౯. ధురద్వయ మనారబ్బ, గిహికమ్మాదికే రతో;
కథం గిజ్ఝకూటం సేసం, పేతావాసం అతిస్సతి.

౯౦. పరియత్తి మసిక్ఖన్తో,

నారద్ధో పటిపత్తియం;
అలసో దుబ్బితక్కో సో,
కిం తంసేలం అతిస్సతి.

౯౨. మోచనత్థాయ పబ్బజ్జ, సంకిలిట్ఠా పమాదినో;
సుగత్యాపిచ తే భట్ఠా, అతిదూరావ ముత్తితో.

౯౩. సీదన్తేవ జలే ఖిత్తా, సిలా మహావ ఖుద్దకా;
పతన్తి ఖుద్దకేనాపి, అపాయం పాప కమ్మునా.

౯౪. పతన్తా ఖుద్దకేనేవ, బహూహి పున పీళితా;
మోక్ఖోకాసం నవిన్దన్తి, పాపం ఖుద్దమ్పి నాచరే.

౯౫. జేగుచ్ఛిత్థూదరాగమ్మ , పునాపి తత్థ నిచ్చగూ;
దుక్ఖాతి దుక్ఖ సంకిణ్ణో, హట్ఠుం తుట్ఠుం నసక్కుణే.

౯౬. అతిబ్యాపిగుణో పుఞ్ఞో,
మహాయసో సిరిన్ధరో;
కుచ్ఛియం రేతసి వాసో,
అతీవ లజ్జితబ్బకో.

౯౭. మచ్చుదుక్ఖం ఖణంయేవ, అతిదుక్ఖం తదుత్తరి;
మాతుగాముదరే సన్ధి, పతిట్ఠానం భయానకం.

౯౮. మచ్చుదుక్ఖం ఖణంయేవ, అతిదుక్ఖం చిరత్తనం;
ఆమ పక్కన్తరే సన్ధి, పతిట్ఠానం భయానకం.

౯౯. దుగ్గత్యంతాతు తందుక్ఖం, సుణ ఉచ్చకులేఅపి;
కుచ్ఛియం అతిసమ్బాధే, జలాబుమ్హి జిగుచ్ఛితే.

౧౦౦.మిళ్హ సేమ్హాది సంకిణ్ణే, అతి దుగ్గన్ధ వాసితే;
గూథకూపే కిమీవియ, తమేజా మూలకమ్మతో.

౧౦౧.పరమాణుకాయో తాతి, దుక్ఖీ నేరయికో వియ;
ధువాతురో సుఖామిస్సో, ఆమ పక్కాసయన్తరే;

౧౦౨.వేదనట్టోవ సంవడ్ఢో, అచిత్తోవియ నిచ్చలో;

దసమాసన్తరే కచ్చే, బహూ మరన్తి పాణినో.

౧౦౩. పరిపక్కో పముఞ్చో సో,
అతిసమ్బాధ యోనితో;
మలాకిణ్ణేన గత్తేన,
అచ్చాయాసో విజాయతి.

౧౦౪.ఏవం మచ్చుఞ్చ సన్ధిఞ్చ, విజాయనఞ్చ భేరవం;
పస్సం నిబ్బిన్దన్తో సన్తో, విరజ్జేయ్య భవన్దుకే.

౧౦౫.ఏవం మచ్చుఞ్చ సన్ధిఞ్చ, అనుస్సర మభిణ్హసో;
రాజసేట్ఠి భవాదిమ్హి, నఇచ్ఛేయ్య తదన్వితం.

౧౦౬.భవే దుక్ఖ మచిన్తేత్వా, భవాసాయ పవత్తితం;
పుఞ్ఞం పునప్పునం దేతి, సన్ధిం న నిబ్బుతిం వరం.

౧౦౭. భవే దుక్ఖం విభాయిత్వా, నిబ్బిన్దేన పవత్తితం;
పుఞ్ఞం భవ మతిక్కమ్మ, నిబ్బానం దేతి నిబ్బుతిం.

౧౦౮.భవే దుక్ఖం సరిత్వాన, మచ్చుసన్ధి సయాదికం;
తిభవేసు విరజ్జేయ్యా, దిత్త గేహేవ సామికో.

౧౦౯.సన్తో పుఞ్ఞాని కరోన్తో, సన్ధిదుక్ఖ మనుస్సరం;
నిబ్బిన్ద యుత్త చిత్తేన, వజ్జేయ్య భవసాత తో.

౧౧౦.పుఞ్ఞా నిబ్బత్త ఠానేపి, జేగుచ్ఛే సన్ధిసమ్భవో;
భవ సాత వసా తస్మా, ధీరో తం లగ్గనం చజే.

౩. అసుభభావనా నిద్దేస

౧. సిరిమం గణికం దిస్వా, దమేతుం రత్తచేతసం;
దస్సేత్వా మతసారీరం, తస్సా జినో ఇదం బ్రవి.

౨. చరంవా యదివా తిట్ఠం, నిసిన్నో ఉదవా సయం;
సమిఞ్జేతి పసారేతి, ఏసా కాయస్స ఇఞ్జనా.

౩. అట్ఠి న్హారూహి సంయుత్తో, తచ మంసావ లేపనో;
ఛవియా కాయో పటిచ్ఛన్నో, యథాభూతం నదిస్సతి.

౪. అన్తపూరో దరపూరో, యకన పేళస్స వత్థినో;
హదయస్స పప్ఫాసస్స, వక్కస్స పిహకస్సచ.

౫. సిఙ్ఘానికాయ ఖేళస్స, సేదస్సచ మేదస్సచ;
లోహితస్స లసికాయ, పిత్తస్సచ వసాయచ.

౬. అథస్స నవహి సోతేహి, అసుచి సవతి సబ్బదా;
అక్ఖిమ్హా అక్ఖిగూథకో, కణ్ణమ్హా కణ్ణగూథకో.

౭. సిఙ్ఘానికాచ నాసతో, ముఖతో వమతి ఏకదా;
పిత్తం సేమ్హఞ్చ వమతి, కాయమ్హా సేదజల్లికా.

౮. అథస్స సుసిరం సీసం,
మత్థలుఙ్గస్స పూరితం;
సుభతో నం మఞ్ఞతి బాలో,
అవిజ్జాయ పురక్ఖతో.

౯. యదాచ సో మతో సేతి,
ఉద్ధుమాతో వినీలకో;
అపవిద్ధో సుసానస్మిం,
అనపేక్ఖా హోన్తి ఞాతయో.

౧౦. ఖాదన్తి నం సువానాచ, సిఙ్గాలకాచ కిమియో;
కాకా గిజ్ఝాచ ఖాదన్తి, యేచఞ్ఞే సన్తి పాణకా.

౧౧. సుత్వాన బుద్ధవచనం, భిక్ఖు పఞ్ఞాణవా ఇధ;
సో ఖో నం పరిజానాతి, యథాభూతఞ్హి పస్సతి.

౧౨. యథాఇదం తథాఏతం, యథాఏతం తథాఇదం;
అజ్ఝత్తఞ్చ బహిద్ధాచ, కాయే ఛన్దం విరాజయే.

౧౩. ఛన్ద రాగ విరత్తో సో, భిక్ఖు పఞ్ఞాణవా ఇధ;
అజ్ఝగా అమతం సన్తిం, నిబ్బానం పద మచ్చుతం.

౧౪. ద్విపాదకో యం అసుచి, దుగ్గన్ధో పరిహారతి;
నానాకుణప పరిపూరో, విస్సవన్తో తతోతతో.

౧౫. ఏతాదిసేన కాయేన, యో మఞ్ఞే ఉన్నమేతవే;
పరంవా అవజానేయ్య, కిమఞ్ఞత్ర అదస్సనాతి;
కాయ విచ్ఛన్దనీయసుత్తం, విజయసుత్తన్తిపి వత్తబ్బం.

౧౬. ర-అక్ఖరో సియాగ్గిమ్హి, రోవ అగ్గివ ఆగతో;
తస్మా రాగోతి వత్తబ్బో, తణ్హావ నిచ్చతాపికా.

౧౭. అభిణ్హమేవ రాగగ్గి, దయ్హతే సుభసఞ్ఞినం;
కిమిఖజ్జవణో సావ, దుక్ఖీ రాగీ స సబ్బదా.

౧౮. దుక్ఖీ పియ మలద్ధాన, లద్ధాప్య పరిపుణ్ణతో;
నత్థి రాగగ్గిఖన్ధస్స, పియిన్ధేన హి పుణ్ణతా.

౧౯. నత్థి రాగసమో అగ్గి,
ఇతి వుత్తం మహేసినా;
తేన రాగగ్గినా దడ్ఢో,
సబ్బో లోకో తిదుక్ఖితో.

౨౦. ఏకస్స పివితం ఖీరం, చతూ దధి జలా బహూ;
రాగహేతు భవే సన్ధి, ట్ఠానం అనమతగ్గికం.

౨౧. చతూదమి జలా భియ్యో, సీసచ్ఛేదన లోహితం;
రాగహేతు భవే మచ్చ, భయం అనమతగ్గికం.

౨౨. ఏకస్స రుదతో అస్సు, చతూ దధి జలా బహూ;

దుక్ఖం అనమతగ్గంవ, తంహేతు పరిదేవనం.

౨౩. తత్థాయో గుళ గిలిత, వధగ్గి దయ్హనా దికం;
అసఙ్ఖ్యేయ్యం మహాదుక్ఖం, తంహేతు నిరయే లభి.

౨౪. ఏక ద్విత్తి చతు పఞ్చ, బుద్ధుప్పాదేప్య మోచితం;
ఖుప్పిపాసిత నిజ్ఝామం, లభి తంహేతు పేత్తికం.

౨౫. తిరచ్ఛానే అసూరేచ, దుక్ఖం నానావిధం లభి;
నమతగ్గిక సంసారే, సబ్బన్తం రాగహేతుకం.

౨౬. ఏకస్సేకేన కప్పేన, పుగ్గలస్సట్ఠి సఞ్చయో;
సచే సంహారితో అస్స, వేపుల్ల పబ్బతాధికో.

౨౭. ఏక కప్పే ఇదం దుక్ఖం, నాదికప్పేసు కాకథా;
రాగో నను మహావేరీ, బాలో జనో త మిచ్ఛతి.

౨౮. రాగసుద్ధి అసోకోచ, నిద్దుక్ఖో ఞాయపత్తిచ;
నిబ్బానం పఞ్చ పచ్చక్ఖా, అసుభాయ ఫలా మతా.

౨౯. అసుభగ్గహణం ఝాయీ, మితా సిన్ద్రియ సంవరో;
సోమిత్య ముక్కట్ఠావాచా, ఛళిమే రాగ సుద్ధియా.

౩౦. నిచ్చుగ్గరాగ రోగీనం, అసుభా వాతులోసధా;
రాగయక్ఖాభి గయ్హానం, అసుభా మన్త ముత్తరం.

౩౧. సజీవకాచ నిజ్జీవా, అసుభా దువిధా మతా;
సజీవా కేసలోమాది, దసేవిమే అజీవకా.

౩౨. ఉద్ధుమాతక వీనీలం, విపుబ్బకం విఛిద్దకం;
విక్ఖాయితక విక్ఖిత్తం, హతివిక్ఖిత్త లోహితం.

౩౩. పుళువ ట్ఠిక మిచ్చేసు, లద్ధా అఞ్ఞతరం సతో;
రతన వానపస్సేయ్య, యథా చేతసి పాకటం.

౩౪. మతం ఖజ్జం స మంసఞ్చ, నిలోహితం నిమంసకం;
విక్ఖిత్తం సేత పుఞ్జట్ఠిం, నవధా పుతిమిక్ఖయే.

౩౫. మచ్చుతో పరిముచ్చామి, పటివత్తి యిమా యితి;
పయోజన సమావజ్జ, మోదితబ్బం జిగుచ్ఛకే.

౩౬. సజీవకే జిగుచ్ఛత్థం, నిజ్జీవా సుభ మీరితం;
తథూపమో అయంకాయో, ఏవమేవ భవిస్సతి.

౩౭. ఏవంధమ్మో అయంకాయో, ఏవంభావీ నతిక్కమో;
ఇచ్చుప సంహరే దిస్వా, ఏకద్విహ మతాదికం.

౩౮. యథా ఇదం తథాఏతం, యథాఏతం తథా ఇదం;
జేగుచ్ఛం పటికూల్యఞ్చ, కాయే ఇచ్చుప సంహరే.

౩౯. ఉద్ధుమాత వినీలాది,
పటికూల్యో జిగుచ్ఛితో;
తథేవాయమ్పి మే కాయో,
విసేసో నాయు-సాయువ.

౪౦. ఉద్ధుమాత వినీలాదో, సోభణం నత్థి కిఞ్చిపి;
ఇమస్మింపి మే కాయే, గవేసన్తోపి సబ్బసో.

౪౧. పటికూలవసా ధాతు, వసాచ ద్విప్పకారతో;
పచ్చవేక్ఖేయ్యిమం కాయం, ఇచ్ఛం విరాగ మత్తని.

౪౨. వణ్ణ సణ్ఠాన గన్ధేహి, ఆసయో కాసతోపిచ;
జేగుచ్ఛ పటికూల్యాచ, కేసా న తుట్ఠమానితా.

౪౩. ఇతి కేసేసు ఇక్ఖేయ్య,
లోమా దీసుప్యయం నయో;
ద్వత్తింసేవణ్ణె కోట్ఠాసే,
పచ్చవేక్ఖే విసుంవిసుం.

౪౪. కాయతో బహినిక్ఖన్తం, పటికూల్యం జిగుచ్ఛితం;
అనిక్ఖన్తమ్పి జేగుచ్ఛం, పటికూల్యంవ తస్సమం.

౪౫. సఙ్ఖతమ్పి యథా వచ్చం, మనుఞ్ఞతం న పాపుణే;
ఉపక్కమ సహస్సేహి, ఏవం కేసాదికమ్పిచ.

౪౬. సభావ పటికూల్యంవ, ఏకమ్పి వచ్ఛ పుఞ్జకం;
నను జేగుచ్ఛితా భియ్యో, ద్వత్తింస వచ్ఛపుఞ్జకా.

౪౭. పచ్చేకమ్పి పటికూల్యం, కేసాదికం సభావతో;
కేసాదిద్వత్తింస పుఞ్జో, భియ్యో జేగుచ్ఛితో నను.

౪౮. పుఞ్జితేస్వేవ కన్తేసు, కన్తోహోతి స పుఞ్జకో;
పుఞ్జితేసు అకన్తేస, అకన్తోవ స పుఞ్జకో.

౪౯. పచ్చేకం వినిభుత్తేస, కేస లోమ నఖాదిసు;
నత్థి తణ్హా కుమారీవా, ముఖహత్థాదికానివా.

౫౦. సమ్పిణ్డి తేసు తేస్వేవ,
కుతో తా తాని ఆగతా;
పఞ్ఞత్తి మత్త మేవేసా,
జిగుచ్ఛఞ్ఞా న కాచిపి.

౫౧. సన్తం చిన్తేయ్య నాసన్తం, సన్త చిన్తయతో సుఖం;
అసన్తం పరికప్పేన్తో, నానాదుక్ఖేహి తప్పతి.

౫౨. నావజ్జ సన్తజేగుచ్ఛం, సఞ్ఞం అసతి కాతున;
సుభా ఇత్థీతి గారగ్గి, ఉప్పజ్జి సుభసఞ్ఞినో.

౫౩. అసన్తంవ అభూతంవ, పస్సే రాగగ్గిజోతియా;
తాయ సన్తఞ్చ భూతఞ్చ, న పస్సతి కదాచిపి.

౫౪. ఏకస్స పివితం ఖీరం, సీసచ్ఛేదన లోహితం;
రుదతో అస్సు తంహేతు, చతూదధి జలా బహు.

౫౫. ఆయతిమ్పి అతీతేవ, సంసరన్తస్స హేస్సతి;
రాగం హన్తు మనీహోచే, ఖీరం అస్సుచ లోహితం.

౫౬. సుభసఞ్ఞాయ సో వడ్ఢో,
తదభావే స నస్సతి;
ధిరం హన్తుం న తంసఞ్ఞం,
సక్కా సిథిల వీరియో.

౫౭. ఉస్సోళ్హీ వీరియో హుత్వా, బ్రూహేయ్యాసుభ భావనం;
సుభసఞ్ఞాప్ప హానాయ, పరిచ్చజ్జాపి జీవితం.

౫౮. అఞ్ఞాకిచ్చ ముపేక్ఖాయ, బ్రూహేయ్యాసుభ భావనం;
మన్ది హుత్వేహ రాగగ్గి, నిబ్బాయిస్సతి ఆయతిం.

౫౯. కిచ్చం మే ఇదమేవేతి, బ్రూహేయ్యాసుభ భావనం;
దాని మన్దగ్గి హుత్వాన, పామొజ్జం వే లభిస్సతి.

౬౦. కాయే దట్ఠబ్బ జేగుచ్ఛం, అపస్సన్తో పమాదవా;
అలద్ధా కిఞ్చి పామోజ్జం, పబ్బజ్జమ్పి న మోదతి.

౬౧. పురే మరామి కాయే స్మిం, పస్సా మి పస్సితబ్బకం;
ఇచ్చా రద్ధో వీతింలద్ధా, పబ్బజ్జం అతిమోదతి.

౬౨. కాయే దట్ఠబ్బ జేగుచ్ఛం, అపస్సన్తో పమాద వా;
మోఘంవ దుల్లభాతీతో, మహాజానీయతం గతో.

౬౩. సన్తం భూతఞ్చ జేగుచ్ఛం, రాగగ్గినా అపస్సియం;
పఞ్ఞాపదీపజోతేన, సమిక్ఖేయ్య అభిణ్హసో.

౬౪. సన్తం భూతఞ్చ కాయే స్మిం, దట్ఠుకామో సదాసతో;
పఞ్ఞాపదీపకేనేవ, దక్ఖే న రాగీసీఖినా.

౬౫. జేగుచ్ఛితేన కాయేన, నిక్ఖన్తేన జిగుచ్ఛతో;
అజ్జ స్వేవా వినట్ఠేన, నాల మున్నమితుం సతో.

౬౬. కీదిసం మం తువం మఞ్ఞే, అహం సబ్బ జేగుచ్ఛకో;
జేగుచ్ఛతోచ నిక్ఖన్తో, ఇచ్చేవ వత్తు మరహతి.

౬౭. కాయే జేగుచ్ఛసఞ్ఞంవ, కరే సబ్బిరియా పథే;
తస్మిం తుట్ఠబ్బకం నత్థి, పియాయితం మమాయితం.

౬౮. సుభాయ నవ మత్తానం, అసుభా పరిపాచయే;
సన్తో పక్కస్స సంసారో, నన్తో నవస్స రాగినో.

౬౯. కాయే అసుభ సఞ్ఞాయ, పరిపక్క సభావినో;

ఆలమ్బేసు అచాపల్లా, ధిరా సమ్బుద్ధ సాసనే.

౨౦. అన్తో గోచరికా పక్కా, బహి గోచరికా నవా;
పక్కా నాసాయ ఉచ్చా తే, నీచాయేవ నవా సినో.

౨౧. నవానవా సుభాభోగీ, నీచానీచా భిగామినో;
పక్కా పక్కావ ధీరుఘాయీ, సన్తాసన్తా విరాగినో.

౨౨. సక్కా సక్కా న దస్సేతుం, సుభంసుభం సతంసతం;
ధీరాధీరాగ ముజ్ఝన్తి, కాయే కాయే క్రియేక్రియే.

౨౩. సక్కా సక్కాపి తం కాతుం, సుభంసుభం న ధీమయం;
సన్తోసన్తోజిగుచ్ఛఞ్ఞా, న వానవా సుభేసకో.

౨౪. దుకాయం సుతి చిన్తేత్వా, మమాయన్తా మహాతపా;
తపం నిబ్బాయితుం ఇచ్ఛం, దుకాయం దుతి చిన్తయే.

౨౫. య్వాసుభం సుభతో మఞ్ఞి, కోనుబాలోతదుత్తరి;
అన్ధో ఉమ్మత్తకోవా సో, నత్తానం మఞ్ఞతే తథా.

౨౬. సరితబ్బక మేవేతం, కాయే జేగుచ్ఛ పుఞ్జితం;
మన్దరాగో మనోసీతం, లభేయ్య తమనుస్సనం.

౨౭. గిహిభావే అపాయేచ, రాగయక్ఖద్ధ నిన్నితా;
మంపి నేస్సతి సోయక్ఖో, సాదేమిచే తదాగతం.

౨౮. అభిణ్హ గాహినం రాగ, యక్ఖం అనన్త దుక్ఖ దం;
అసుభా తుల మన్తేన, వారేహి తం స భాయతి.

౨౯. రాగయక్ఖో బహుమాయో, సద్ధామేత్తా దివేసవా;
రాగమ్పి కుసలం మఞ్ఞి, జనో తేనేవ వఞ్చితో.

౩౦. ఆతురం అసుచిం పుతిం, పస్స నన్దే సముస్సయం;
ఉగ్ఘరన్తం పగ్ఘరన్తం, బాలానం అభిపత్థితం.

౩౧. సుభతో నం మఞ్ఞతి బాలో, అవిజ్జాయ పురక్ఖతో;
ఇచ్చాహ భగవా నిన్ది, బాలోతి సుభసఞ్ఞినం.

౮౨. న్హారుట్ఠి తచ మంసాని, సరం సతం న నిన్దితో;
బుద్ధనిన్దాయ మోచేతుం, తానారబ్భ అనుస్సరే.

౮౩. మఞ్ఞిత్వా అత్తనో బాల్యం, అసుభే సుభదస్సినో;
వాయామేయ్య అబాలాయ, కాయం అసుభతో సరం.

౮౪. అత్తానం గరహిత్వాన, బాలం విపరిదస్సినం;
సుభసఞ్ఞం పహిన్నేయ్య, కరేయ్యాసుభ సఞ్ఞితం.

౮౫. విస భేసజ్జరుక్ఖట్ఠో, అహి డంసేయ్యసోసతో;
యథా తస్సేవ పణ్ణాదిం, ఖాదేత్వా విస ముజ్జహే.

౮౬. ఏవం రాగో సముప్పజ్జే, కాయే గన్ధాది వాసితే;
అన్తో తస్సేవ జేగుచ్ఛం, చిన్తేత్వా రాగ ముజ్జహే.

౮౭. జిగుచ్ఛితేన కాయేన, అపస్సన్తో జిగుచ్ఛతం;
ఉన్నమేతి అవఞ్ఞాతి, అవిజ్జాయ పురక్ఖతో.

౮౮. ఆయతిం మగ్గలాభాయ, బీజం కరేయ్య భావనం;
బీజా భావే కుతో మగ్గో, మగ్గబీజా హి భావనా.

౮౯. మగ్గబీజో అపాయేపి, నిమ్ముగ్గో సమయే గతే;
ఉమ్ముజ్జిత్వావ బుద్ధానం, మగ్గం లభేయ్య సన్తికే.

౯౦. అబీజస్స తు సంసారో, దీఘోయేవ అనన్తికో;
తస్మాహి భావనాబీజం, కరేయ్య మోచనత్థికో.

౯౧. అభిణ్హ పీళితం రాగం, అసుభాయ నివారయే;
మన్దీహుత్వా పహీయేయ్య, రాగో అసుభ భీరుకో.

౯౨. మాజేగుచ్ఛం మమాయేథ, సావ జేగుచ్ఛమామకో;
అనన్త దుక్ఖ మాపాది, జేగుచ్ఛిత మమాయనా.

౯౩. మంసలగ్గో తచచ్ఛన్నో,
న్హారుబన్ధో ట్ఠిపుఞ్జకో;
మోహేతి ఛవియా లోకం,
మహాదుక్ఖో స మోహితో.

౯౪. న్హారుట్ఠి తచ మంసేహి, రాగవడ్డకి సజ్ఞతే;
గేహే రోగా పుతీ పాపా, వసన్తి కుచ్ఛితా సదా.

౯౫. లుజ్జన్తా వీస భూధాతూ, పిత్తాదీ ద్వాదసమ్బువ;
తాపం జిరం దహం పక్కం, చతురగ్గి ఛవాయుకా.

౯౬. అధోద్ధం కుచ్ఛి కోట్ఠాసా,
అఙ్గచారీచ పాణకా;
ధాతుయోయేవ కాయేస్మిం,
ద్వితాలీస అనఙ్ణకా.

౯౭. యథా బహి తథా అజ్ఝత్తం, ధాతూ బ్యాపా నలానిలా;
నమే నాహం నఅత్తాతి, సంమసేయ్య పునప్పునన్తి.

౪. మేత్తాభావనానిద్దేస

౧. మేత్తా భావన మిచ్ఛమ్పి, సుణ బుద్ధవచో యిదం;
దోస నిగ్గహణత్థాయ, దోసో మేత్తాయవేరిహి.

౨. అక్కోచ్ఛిమం అవధిమం, అజినిమం అహాసిమే;
యేచ తం ఉపనయ్హన్తి, వేరం తేసం నసమ్మతి.

౩. అక్కోచ్ఛిమం అవధిమం, అజినిమం అహాసిమే;
యేచతం నుపనయ్హన్తి, వేరం తేసం ఉపసమ్మతి.

౪. నహివేరేన వేరాని, సమ్మన్తీధ కుదాచన;
అవేరేనచ సమ్మన్తి, ఏసధమ్మో సనన్తనో.

౫. పరేచ నవిజానన్తి, మయ మేత్థ యమామసే;
యేచ తత్థ విజానన్తి, తతో సమ్మన్తి మేధగా.

౬. కుద్ధో అత్థం నజానాతి, కుద్ధో ధమ్మం నపస్సతి;
సదా అన్ధతమం హోతి, యంకోధో సహతేనరం.

౭. ఉభిన్న మత్థం చరతి, అత్తనోచ పరస్సచ;
పరం సంకుప్పితం ఞత్వా, యో సతో ఉపసమ్మతి.

౮. తస్సేవ తేన పాపియ్యో, యో కుద్ధం పటికుజ్ఝతి;
కుద్ధం అపటికుజ్ఝన్తో, సఙ్గామం జేతి దుజ్జయం.

౯. ఖన్తీ పరమం తపో తితిక్ఖా,
నిబ్బానం పరమం వదన్తి బుద్ధా;
నహి పబ్బజితో పరూపఘాతీ,
నసమణో హోతి పరం విహేఠయన్తో.

౧౦. అకోధేన జినే కోధం, అసాధుం సాధునా జినే;
జినే కదరియం దానేన, సచ్చేనా లికవాదినం.

౧౧. యో వే ఉప్పతితం కోధం, రథం భన్తంవ వారయే;
త మహం సారథీ బ్రూమి, రస్మిగ్గాహో ఇతరోజనో.

౧౨. పురిసస్స హి జాతస్స, కుధారీ జాయతే ముఖే;
యాయ ఛిన్దతి అత్తానం, బాలో దుబ్భాసితంభణం.

౧౩. సేలో యథా ఏకగ్ఘనో, వాతేన నసమీరతి;
ఏవం నిన్దా పసంసాసు, నసమిఞ్జన్తి పణ్డితా.

౧౪. సమానభాగం క్రుబ్బేథ, గామే అక్కుట్ఠ వన్దితం;
మనోపదోసం రక్ఖేయ్య, సన్తో అనుణ్ణతో సియా.

౧౫. నపరో పరం నికుబ్బేథ, నాతిమఞ్ఞేథ కత్థచి నకిఞ్చి;
బ్యారోసనా పటిఘసఞ్ఞా, నఞ్ఞమఞ్ఞస్స దుక్ఖ మిచ్ఛేయ్య.

౧౬. మాతా యథా నియం పుత్త,
మాయుసా ఏకపుత్త మనురక్ఖే;
ఏవమ్పి సబ్బ భూతేసు,
మానసం భావయే అపరిమాణం.

౧౭. సుత్వాన దుసితో బహుం వాచం,
సమణానంవా పుథుజనానం;
ఫరుసేన హి న పటివజ్జా,
న హి సన్తో పటిసేనిం కరోన్తి.

౧౮. సచ్చం భణే నకుజ్ఞేయ్య, దజ్జా అప్పమ్పి యాచితో;
ఏతేహి తీహి ఠానేహి, గచ్ఛే దేవాన సన్తికే.

౧౯. న పరేసం విలోమాని, న పరేసం కతాకతం;
అత్తనోవ అవేక్ఖేయ్య, కతాని అకతానిచ.

౨౦. సు దసం వజ్జమఞ్ఞేసం, అత్తనో పన దుద్దసం;
పరేసఞ్హి సో వజ్జాని, ఓఫునాతి యథా భుసం;
అత్తనో పన ఛాదేతి, కలింవ కితవా సఠో.

౨౧. నిధీనంవ పవత్తారం, యం పస్సే వజ్జదస్సినం;
నిగ్గయ్హవాదిం మేధావిం, తాదిసం పణ్డితం భజే.

౨౨. తాదిసం భజమానస్స,
సేయ్యోహోతి నపాపియో;
ఇతి వుత్తం మునిన్దేన,
తిలోకగ్గేన సత్థునా.

౨౩. మేత్తా గన్ధేన వాసేన్తో,
దోసం దూరేకరే బుధో;
దూరాసన్నేసు సబ్బేసు,
అత్తనో వేరికేసుపి.

౨౪. హనే దోసూ పనాహాని, అనత్థ కారకాని హి;
తేస్వ సన్తేసు సబ్బేసు, మేత్తాహోతి సునిమ్మలా.

౨౫. సతం దుజ్జన వాక్యేహి, నమనో యాతి విక్రియం;
నహితాపయితుం సక్కా, గఙ్గానదిం తిణుక్కయా.

౨౬. నహి నిన్దా పసంసాహి, సతం మనోవికారతా;
న కదాచిపి కమ్పేయ్య, వాతేహి సేలపబ్బతో.

౨౭. నదియం ఖుద్దకా నావా, వీచీహి ఉన్నతోనతా;
మహానావా నకమ్పన్తి, మహన్తీహి వీచీహిపి.

౨౮. లోకే పసంస నిన్దాహి, దుజ్జనోవున్నతోనతో;

సన్తోపణ్ణో నచలతి, మహానిన్దా ధుతీహిపి.

౨౯. సేలోసేలో నిలేహేవ,
వణ్ణావణ్ణా అసస్సతా;
లాభాలాభా సుఖాదుక్ఖా,
యసాయసా నకమ్పతి.

౩౦. ఖమాధగ్గ కరేతస్స, దుజ్జనో కిం కరిస్సతి;
అతిణే పతితో అగ్గి, సయమేవ పసమ్భతి.

౩౧. సయమేవ సకత్తానం, మచ్చుబ్బయేన తచ్ఛతు;
మాఞ్ఞో తచ్ఛతు దోసేన, కిమత్థం అఞ్ఞతచ్ఛనం.

౩౨. మాఞ్ఞో తచ్ఛ తుదోసేన, నసేయ్యో అఞ్ఞతచ్ఛనం;
మాఞ్ఞో తం అహిబ్యగ్ఘేవ, దోమనస్సేన భాయతు.

౩౩. నిస్సాయ గరుకాతబ్బం, బహూనం పాపమోచనం;
అచాపల్లేన సన్తేన, గరుకాతబ్బతం వజే.

౩౪. నిస్సాయ గరుకాతబ్బం, బహూనం పుఞ్ఞవడ్ఢనం;
గరుకాతబ్బతం గచ్ఛే, ధీతియా సీల గుత్తియా.

౩౫. సన్తం హి సీలవం ధీతిం, హిరోత్తప్పేన భాయతి;
దుజ్జనం దోమనస్సేన, అహిబ్యగ్ఘేవ భాయతి.

౩౬. నఫరుసాయ వాచాయ, అఞ్ఞో దమేయ్య పణ్డితో;
అత్తానంవ దమేత్వాన, అఞ్ఞో సణ్హేన ఓవదే.

౩౭. చిత్తే సణ్హే అసణ్హాపి, నవాచాఫరుసా భవే;
తస్మా ఓవా దనాదీసు, రక్ఖేయ్య ధద్ధచిత్తతో.

౩౮. అత్తాన మోవదత్థాయ, సిక్ఖేయ్య బుద్ధభాసితం;
పరమ్పి అనుకమ్పాయ, ఇచ్ఛన్తో అనుసాసయే.

౩౯. అఞ్ఞం ననిగ్గహే కిఞ్చి, సుతేన పటిపత్తియా;
అత్తనిగ్గహణం సేయ్యో, నున్నమేయ్య జినోరసో.

౪౦. నావీకరేయ్య దోసంవా, లోభం మానం సకంమలం;
మాఞ్ఞే మఞ్ఞన్తు తం దిస్వా, చిరప్పబ్బ జితో నుతి.

౪౧. కకచేన త్తఛేదేస్తే, వేరికేపినదోసయే;
ఇచ్చోవాదం మునిన్దస్స, సమ్పటిచ్ఛ జినోరసో.

౪౨. వేరీ అచ్చుపనాహీపి, రూపేవ దుక్ఖకారకో;
న త్వ తబ్బిసయే నామే, దుక్ఖం మాకరి చేతసి.

౪౩. వేరీ తిబన్ధ వేరోపి, ఇహేవ దుక్ఖకారకో;
భవన్తరం నఅన్వేతి, సకమ్మునా గతో హినో.

౪౪. దోసోతు ఇహ పీళేత్వా,
దుక్ఖావహో భవేభవే;
మహానత్థ కరం దోసం,
కస్మా వడ్ఢేతి చేతసి.

౪౫. మేత్తాసీతమ్బుసేకేన, జినోవాద మనుస్సరం;
మహా నత్థ కరం దోసం, నిబ్బాయతు స చేతసి.

౪౬. ఛద్దన్తో లుద్దకం పాపం, భూరిదత్తోహి తుణ్డికం;
ధమ్మపాలో ఖమి తాతం, కపిన్దో కన్దరో పతం.

౪౭. అసఙ్ఖ్యేయ్య త్తభావేసు, పరవజ్జం తితిక్ఖతో;
నాథస్స పారమిం ఖన్తిం, సరం ధీరో తితిక్ఖతు.

౪౮. సాసనే చిరవాసేన, ఏవం నిద్దోసకా ఇతి;
తువం పటిచ్చ మఞ్ఞన్తు, సాసనే సప్పయోజనం.

౪౯. సాసనే చిర వాసాపి, మాదిసావ ఇమే ఇతి;
తమాగమ్మ నమఞ్ఞన్తు, సాసనే నిప్పయోజనం.

౫౦. ద్వే ఉసేతీతి దోసో సో, సపరం దయ్హతే ద్వయం;
పహాతబ్బో స సబ్బేసు, పరత్థ సత్థ మిచ్ఛతా.

౫౧. పరదిన్నేహి నోఅయు, తిట్ఠతే నాత్తనో వసా;
పరవజ్జం ఖమేతబ్బం, నసాధు అఞ్ఞవిరోధితో.

౫౨. జేగుచ్ఛ క్కోస నిన్దాని, బాలో గణ్హాతి అక్ఖమో;
ఖమన్తోతు నగణ్హాతి, జానం జేగుచ్ఛితానితి.

౫౩. పరదిన్నాని వచ్చాని, పాభతన్తి నకోచిపి;
గణ్హేయ్యేవం దురుత్తాని, అగణ్హన్తో ఖమే సతో.

౫౪. నది కల్లోల వీచియో, తీరం పత్వా సమన్తిధ;
సబ్బే ఉప్పతితా దోసా, ఖన్తిపత్వా సమన్తి తే.

౫౫. దోసుమ్మత్తక వాచాయ, నుమ్మత్తో కింకరిస్సతి;
భవే య్యుమ్మత్తకో సోవ, తాదిసం వచనం భణం.

౫౬. కోధనో అక్ఖమో అఞ్ఞ, దుట్ఠసఞ్ఞీ భయాలుకో;
గామమజ్ఝే అళక్కోవ, తథా మాహోహి తం జహ.

౫౭. మేత్తాలుకో ఖమాసీలో,
సబ్బట్ఠానేసునిబ్భయో;
పరత్థ సత్థ మిచ్ఛన్తో,
ఖన్తి మేత్తఞ్చ భావయే.

౫౮. పరక్కోసాని నిన్దాని, తంవ పచ్చేన్తి నాఞ్ఞగూ;
ఖిత్తంపంసువ వాతుద్ధం, గరుకం కిం ఖమాయతే.

౫౯. అక్కోసన్తోచ నిన్దీచ, పీళితో సక కమ్మునా;
ఇధ పేచ్చచ నీచేయ్యో, నంనయం గణ్హి అక్ఖమో.

౬౦. అక్కోసో మం నఆగచ్ఛి,
తస్సేవా నత్థకారకో;
ఇతి ఞత్వావ సప్పఞ్ఞో,
అక్కోసం న గరుం కరే.

౬౧. వికారాపత్తి మిచ్ఛన్తో, వేరీ బహు ముపక్కమి;
మామిత్తవస మన్వేహి, నిబ్బికారో తువంభవ.

౬౨. మేత్తమ్హునా సద్దోసోచ, పరదోసోచ సమ్మతి;
మేత్తాసేకేన సబ్బేసు, సబ్బతోగ్గిం నిపారయే.

౬౩. సదోస పరదోసగ్గిం, సబ్బతో దిసతో ట్ఠితం;
మేత్తా తోయేన వారేయ్య, సియా నిబ్బుతి సబ్బధి.

౬౪. నగమే అత్తనో అగ్గిం, పరగ్గింవాపి నాగమే;
మేత్తమ్బునావ నిబ్బాతు, సపరగ్గి ద్వయం భుసం.

౬౫. గుణీ గుణీ నన్దిన్దాయ, పసంసాయ గుణీ గుణీ;
నిన్దంనిన్దం నకుప్పేయ్య, నసాదియే థుతిం థుతిం.

౬౬. గుణం నిన్దాయ నాసేతుం, నసక్కా కోచి కుస్సకో;
వడ్ఢేతుంవా పసంసాయ, గరుంకరే న తంద్వయం.

౬౭. దోసబ్భా మల సఞ్ఛన్నో, మేత్తాచన్దో న రోచతి;
తంముత్తస్స తు ఏతస్స, అతిస్సయ పభావతో.

౬౮. సు సుత్త బుద్ధ సుపినా, ద్వేపియా గుత్తి నాక్కమో;
సమాధి సుముఖా ముళ్హా, బ్రహ్మే త్యేకా దస గ్గుణా.

౬౯. సీతం కరోతు మేత్తాయ, చక్ఖుం లాభేతు పఞ్ఞాయ;
మాకాసినిప్పభే చఞ్ఞో, చన్దో హోహి గతేగతే.

౭౦. దూరాసన్నేసు సబ్బేసు, మేత్తం పేసేతు పాభతం;
ధమ్మం దేసేతు పత్తానం, చన్దో హోహి గతేగతే.

౭౧. సమ్పత్తానం మలం ధోవ, సీతంకరే సదాదయో;
ఉచ్చనీచే నవిసేసే, జలస్సమో గతేగతే.

౭౨. అసలస్సతేసు ఫుట్ఠేసు, లోకధమ్మేసు అట్ఠసు;
పతిట్ఠో నిబ్బికారో త్వం, పథవీసదిసో భవ.

౭౩. నాకాసి కలహం సిలా, సదా కేనచి నిచ్చలా;
మేత్తాయన్తో ఖమాయన్తో, మహాసిలం గురుంకరే.

౭౪. సిలావ సీలవా హోతు, దురుత్తాని తితిక్ఖతు;
పచ్చుత్తే దోససంవడ్ఢో, అనుత్తోవ పసమ్మతి.

౭౫. సబ్బే అహంవ ఇచ్ఛన్తి, సత్తా సుఖన్తి ఞాతున;

భావేయ్య కమతో మేత్తం, పియ మజ్ఝత్త వేరికే.

౭౬. సబ్బే తసన్తి దణ్డస్స, సబ్బే భాయన్తి మచ్చునో;
అత్తానం ఉపమం కత్వా, నహనేయ్య నఘాతయే.

౭౭. సుఖ కామాని భూతాని,
యోదణ్డేన విహింసతి;
అత్తనో సుఖ మేసానో,
పేచ్చ నో నలభేసుఖం.

౭౮. అవేరా బ్యాపజ్ఝా నీఘా, సుఖీ చస్సం అహంవ మే;
హితకామా తథా అస్సు, మజ్ఝత్తా వేరినోపిచ.

౭౯. మాతరో భాతరో ఞాతీ, దాయకో పాసకాపిచ;
సుఖీహోన్తూతి భావేయ్య, చజే తేసుచ లగ్గనం.

౮౦. దోసో మేత్తాయ దూరారి, తణ్హా ఆసన్న వేరికా;
తణ్హం పియేసు వారేయ్య, దోసం వేరీసు మేత్తికో.

౮౧. ఏకుద్దేసే కకమ్మాచ, సిస్సా ఆచరియా సుఖీ;
హోన్తు సబ్రహ్మచారీచ, తేచ ఞ్ఞోఞ్ఞ హితావహా.

౮౨. రాజానోచ అమచ్చాచ, గామే ఇస్సరియా సుఖీ;
భవన్తు దేవతాయోచ, తేహి సురక్ఖితో సుఖో.

౮౩. మయం యేన సుగుత్తావ,
సుఖితా రట్ఠవాసినో;
సుఖీ కల్ల త్థు సోరాజా,
తేజవన్తో చిరాయుకో.

౮౪. రట్ఠ పిణ్డేన జీవామ, రట్ఠవాసీ సుఖన్తుతి;
భావేయ్యేవం అమోఘుంవ, రట్ఠపిణ్డం సుభుఞ్జతి.

౮౫. ఆపాయికా బహూ సన్తి, మాతాపితాది పుబ్బకా;
తేచఞ్ఞేచ సుఖీనీఘా, స్స్ బ్యాపజ్ఝా అవేరినో.

౮౬. సత్తా భూతాచ పాణాచ, పుగ్గలా అత్తభావికా;

ధీ పూ రియా నరియాచ, దేవానరా నిపాతికా.

౮౭. అవేరా హోన్తు బ్యాపజ్జా, అనీఘాచ సుఖీ ఇమే;
అత్తానం పరిహారన్తు, చతుధా ఇతి భావయే.

౮౮. పురత్థిమాయ దిసాయ, సబ్బేసత్తా అవేరినో;
అబ్యాపజ్జా సుఖీనీఘా, హోన్తూతి తావ భావయే.

౮౯. పురత్థిమాయ దిసాయ, సబ్బేపాణాతిఆదినా;
ద్వాదసక్ఖత్తుం భావేయ్య, సేసాసుపి అయంనయో.

౯౦. చతుద్దిసా నుదిసా ధో, ఉద్ధం సత్తాచ పాణినో;
భూతాచ పుగ్గలా అత్త, భావీ సబ్బే ధి పూరిసా.

౯౧. అరియా అరియా దేవా, నరాచ వినిపాతికా;
అవేరా బ్యాపజ్జా నీఘా, సుఖత్తాచ భవన్తు తే.

౯౨. చతుద్దిసా నుదిసా ధో, ఉద్ధన్తి దసకేదిసి;
ద్వాదసే తే పరిచ్ఛిజ్జ, భావేయ్య పుగ్గలే బుధో.

౯౩. మేత్తా వస్సేన తేమేతు, పజ్జున్తోవియ సబ్బధి;
మాకిఞ్చి పరివజ్జేహి, ఏవం మేత్తా సుభావితా.

౯౪. పఞ్చా నోధి సత్తోధిసా, సియుం ద్వాదసపుగ్గలా;
న్తు చతూహేసు భావేత్వా, అట్ఠతాలీసకా సియుం.

౯౫. దసకేదిసి తామేత్తా, చతుస్సత అసీతియో;
అట్ఠతాలీసాహి పఞ్చ, సతా ట్ఠవీస సాధికా.

౯౬. దుక్ఖితే కరుణం బ్రూహే, ముదితం సుఖితే జనే;
మేత్తాచేవ ఉపేక్ఖాచ, ఉభో ఉభోసు భావితా.

౯౭. బ్రహ్మావాసీతి వత్తబ్బో, తేస్వఞ్ఞతర వాసితో;
గన్ధభూతేసు సో లోకే, బ్రహ్మావియ విరోచతి.

అప్పమాదావహ పకిణ్ణకనిద్దేస

౧. సంవిజ్జన్తి ధ లోకస్మిం,
బహూ జీవితకప్పనా;
గహేత్వా పత్త ముఞ్ఛో యో,
జీవికానం స లామకో.

౨. సుకులాచ తదుపగా, కామభోగా నపేక్ఖినో;
న భయట్టా న ఇణట్టా, నేవ ఆజీవ కారణా.

౩. నాలంవ గిహినా బ్రహ్మ, చరియాయ అఖణ్డితం;
ఘరావాసో తిసమ్బాధో, పబ్బజ్జావ నిరాలయా.

౪. భవపఙ్కా పముచ్చామ, తివిత్తిణ్ణా భయానకా;
పటిపత్తి యిమాయాతి, కత్వా తదుపగా ఇమే.

౫. ఉత్తిట్ఠే నప్పమజ్జేయ్య, ధమ్మం చరితం సుచరే;
ధమ్మచారీ సుఖంసేతి, అస్మింలోకే పరమ్హిచ.

౬. స్వాగతా వత తేభిక్ఖూ, పత్తా సమ్బుద్ధపుత్త తం;
గిహి బన్ధన పుచ్ఛిజ్జ, సుఖితా సాసనే రతా.

౭. కతపుఞ్ఞ విసేసావ, ఏతే సులద్ధ దుల్లభా;
ఛట్టేత్వాపి మహారజ్జం, నేదిసం లద్ధ మఞ్ఞదా.

౮. స్వాగతా సుగతీ హోన్తు, మాదుగ్గతీ పమాదినో;
దుస్సీలా చే గమిస్సన్తి, అపాయం తిభయానకం.

౯. గిహిభోగా పరిహీనో్న, సామఞ్ఞత్తఞ్చ దూభతో;
పరిధంసమానో పకిరేతి, ఛవాలాతంవ నస్సతి.

౧౦. కుసో యథా దుగ్గహితో, హత్థమేవా నుకన్తతి;
సామఞ్ఞం దుప్పరామట్ఠం, నిరయా యుప కడ్ఢతి.

౧౧. యంకిఞ్చి సిథిలం కమ్మం, సంకిలిట్ఠఞ్చ యంకతం;
సఙ్కస్సరం బ్రహ్మచరియం, నతంహోతి మహప్ఫలం.

౧౨. కరియాచే కరియా పేనం, దళ్హమేనం పరక్కమే;
సిథిలోహి పరిబ్బజో, భియ్యో ఆకిరతే రజం.

౧౩. ఇతి వుత్తం మునిన్దేన, నుస్సరం అని వత్తితో;
సదా అలీన చిత్తేన, చరేయ్య బుద్ధసావకో.

౧౪. రాగం అసుభచిన్తాయ, దోసం మేత్తాయ వారయే;
మరణేన ధజంమానం, సమ్బుద్ధే తిక్ఖ సద్ధికో.

౧౫. అసుభా కామవితక్కం, మేత్తా బ్యాపాద తక్కితం;
విహింసం కరుణాయేవ, నివారేయ్య సదాసతో.

౧౬. బుద్ధాణత్తి సదాతీతో, మిచ్ఛావితక్క పీళితో;
పాపధమ్మేహి సంకిణ్ణో, సోనిచ్చాపాయ గామికో.

౧౭. ధోవిత్వా పత్తిమలాని, పునాతిక్కమ సంవుతో;
మిచ్ఛావితక్క సఞ్ఛేదీ, దూరో అపాయ గామితో.

౧౮. ఖీణాసవత్త బుద్ధత్తం, నియ్యానిక న్తరా యికం;
సీహనాదం చతుట్ఠానే, వేసారజ్జో జినో నది.

౧౯. సీలం నియ్యానికం నామ, ఆపత్తి అన్తరాయికం;
అన్తరాయ మనాపజ్జ, నియ్యానేవ పతిట్ఠతు.

౨౦. నియ్యానికాచ అసుభా, సుభసఞ్ఞా న్తరాయికా;
అన్తరాయ మనాపజ్జ, నియ్యానేవ పతిట్ఠతు.

౨౧. నానాపత్తి పకిణ్ణోపి, పారాజికా వసేసకో;
సో మిత్యత్త పణీధిహి, లజ్జీయేవ విసోధకో.

౨౨. అలజ్జీకమ్మ కిణ్ణోపి,
సంపేజేత్వా సుమిత్తికో;
లజ్జీయేవ విసోధేన్తో,
మతకోవ అసోధకో.

౨౩. యో పుబ్బేవ పమజ్జిత్వా, పచ్ఛాసో నప్పమజ్జతి;
సోమం లోకం పభాసేతి, అబ్భాముత్తోవచన్దిమా.

౨౪. ధురంకత్వా ధిపతయో, యో పుఞ్ఞేసు పరక్కమే;
తస్స నియ్యానికం కమ్మం, కింనామకం నసిజ్ఝతే.

౨౫. పచ్చతే మునినో భత్తం, థోకంథోకం ఘరేఘరే;
పిణ్డికాయేవ జీవన్తు, మాపజ్జన్తు అనేసనం.

౨౬. థోవేయ్యా పత్తిమగాని, వుట్ఠాన దేసనమ్భుహి;
సంవరిస్సన్తి చిత్తేన, సీలం థోతస్స నిమ్మలం.

౨౭. బుద్ధాణాతిక్కమాపత్తి , నిగ్గహే రాగదోసకే;
నత్థి సఞ్చిచ్చ ఆపత్తి, లజీవ సో పవుచ్చతి.

౨౮. వాణిజ్జ కసికాదీహి, నాహారేట్ఠి ధసాసనే;
ధుర ద్వయంవ కిచ్చం తం, నాఞ్ఞకిచ్చేహి హాపయే.

౨౯. నిగ్గణ్హేయ్య సకంచిత్తం, కిట్ఠాదిం వియ దుప్పసుం;
సతిమా సమ్పజానోచ, చరే సబ్బిరియాపథే.

౩౦. యథా థమ్భే నిబన్ధేయ్య, వచ్ఛం దమం నరో ఇధ;
బన్ధేయ్యేవం సకంచిత్తం, సతియా రమ్మణే దళ్హం.

౩౧. అధిసీలాధిచిత్తానం, అధిపఞ్ఞాయ సిక్ఖనం;
భిక్ఖు కిచ్చత్తయం ఏతం, కరోన్తోవ సుభిక్ఖుకో.

౩౨. పఞ్చాట్ఠ దస సీలాని, నాధిసీలం తదుత్తరి;
పాతిమోక్ఖం అధిసీలం, పబ్బతా ధిక మేరువ.

౩౩. పాతిమోక్ఖం విసోధేన్తో, అప్పేవ జీవితం జహే;
పఞ్ఞత్తం లోకనాథేన, నభిన్దే సీలసంవరం.

౩౪. సీలేనా తిక్కమం థుల్లం, పరియుట్ఠం సమాధినా;
పఞ్ఞాయా నుసయం సణ్హం, కిలేసం భిక్ఖు భిన్దతి.

౩౫. సాసనస్సాది సీలంవ, మజ్ఝే తస్స సమాధివ;
పఞ్ఞావ పరియోసానం, కల్యాణావ ఇమేతయో.

౩౬. మహాపుఞ్ఞో రితం సీలం, సమాధి అప్పనా గతం;

చతుమగ్గ యుతా పఞ్ఞా, ఏతం సిక్ఖత్తయం మతం.

౩౭. సీలనలక్ఖణం సీలం, దుస్సీల్య ధంసనం రసం;
హిరోత్తప్ప పదట్ఠానం, సుచి పచ్చుపట్ఠానకం.

౩౮. ససీలగుత్తి నాథోచ, దున్నిగహో విసారదో;
ధమ్మట్ఠీతీతి పఞ్చేతే, గుణా వేనయికే మతా.

౩౯. ఆది కల్యాణ సంపేదీ, సీలమత్తట్ఠ భిక్ఖవో;
ఉద్ధం కల్యాణ లాభాయ, అలీనో అనివత్తికో.

౪౦. ధోవిత్వా పత్తిమలాని, వుట్ఠాన దేసన మ్పుహి;
సుద్ధసీలే ఠితోయేవ, ఏవం చిన్తేయ్య పఞ్ఞవా.

౪౧. సమ్బుద్ధోరస పుత్తావ, బుద్ధురోజా నుస్సావనా;
సమ్భూతా పితు దాయాదా, పుత్తానామ సభావతో.

౪౨. ఖీరం పిత్వావ జీవన్తి, జాతాపి ఇధ పుత్తకా;
పరియత్తి జినక్ఖీరం, పిత్వావ జినపుత్తకా.

౪౩. దాయోచ నామ బుద్ధస్స, ధమ్మామిస వసాద్విధా;
మగ్గఞాణా దయో ధమ్మో, చత్తారో పచ్చయామిసా.

౪౪. చిర మామిస దాయాదా, రాజపూజాది గాహినో;
దాయా మిస్సగ్గహం నిచ్ఛి, సద్ధమ్మ గరుకో జినో.

౪౫. లక్ఖ కప్ప చతుస్సఙ్ఖ్య, కాలం విచిత నిచ్చితం;
ధమ్మదాయం నవిన్దమ్హా, బుద్ధపుత్తాపి యేమయం.

౪౬. బుద్ధవారిత దాయాదా, సద్ధమ్మదాయ బాహిరా;
పుత్తాపి సత్థుదాసాభా, భుత్తమత్తా హి దాసకా.

౪౭. భద్దన్త రాహులస్సేవ, దాయం నోపి అదా జినో;
నాదియిమ్హా పమాదాయ, తం దాయం కుసలన్తకం.

౪౮. ధమ్మదాయాదా మేభిక్ఖవే తుమ్హేభవథ,
మాఆమిస దాయాదా;

ఇతి వుత్తం మునిన్దేన,
సావకేసు దయావతా.

౪౯. ఇమాయ బుద్ధవాచాయ, బుద్ధసన్తక తం సరే;
ద్విన్నం ఆమిసఅ దాయాద, భావస్సచ నివారణం.

౫౦. రజ్జే చణ్డాలపుత్తావ, సద్ధమ్మచక్క వత్తినో;
పుత్తా హోన్తాపి దాయేస్మిం, నిరాసా తివ నిన్దితా.

౫౧. మిచ్ఛాజీవ సమాపన్నా, అచ్ఛాసా పచ్చయామిసే;
మహాజానీయ సమ్పత్తా, మోఘుకత్వా తిదుల్లభం.

౫౨. గిహికామే పహాయాగో, పరవన్తేసు లగ్గితో;
గఙ్గాతిణ్ణో తళాకమ్హి, నిముగ్గోవా తినిన్దితో.

౫౩. చీవరే పిణ్డపాతేచ, పచ్చయే సయనాసనే;
ఏతేసు తణ్హ మాకాసి, మాలోకం పునరాగమి.

౫౪. ఇతివుత్తా నుసారేన, పచ్చవేక్ఖణ సుద్ధియా;
ఆమిసేసు హనే ఆసం, పుత్తమంసు పమం సరం.

౫౫. సేయ్యో అయోగుళో భుత్తో,
తత్తో అగ్గిసిఖూపమో;
యఞ్చే భుఞ్జేయ్య దుస్సీలో,
రట్ఠపిణ్డం అసఞ్ఞతో.

౫౬. ఇతివుత్తం నుచిన్తేన్తో, వజ్జే దుస్సీల భావతో;
సీలే ఠితోవ భుఞ్జేయ్య, మాదిత్త గుళకం గిలి.

౫౭. అన్నాన మథో పానానం,
ఖాదనీయాన మథోపి వత్థానం;
లద్ధాన సన్నిధిం కరియా,
నచ పరిత్తసే తాని అలభమానో.

౫౮. అఞ్ఞాహి లాభుపనిసా, అఞ్ఞా నిబ్బాన గామినీ;
సక్కారం నాభినన్దేయ్య, వివేక మనుబ్రూహయే.

౫౯. అకత్వా ఆమిసే ఆసం,
సద్ధమ్మేయేవ ఆసికో;
అప్పమత్తో సమారద్ధో,
ధమ్మదాయం లభిస్సతి.

౬౦. పరియత్తిం వినా సేయ్యం, నలభన్తి బుధాఅపి;
సేయ్యత్థికోవ సిక్ఖేయ్య, నేవ పూజాది కారణా.

౬౧. భవనిస్సరణత్థంవ , సిక్ఖే నా లగ్గదూపమో;
తథూపమాయ సిక్ఖన్తో, అపాయేసు పతిస్సతి.

౬౨. సిక్ఖితేన అమానత్థం, నసాధు మానథద్ధికో;
ముదుభావాయ సిక్ఖిత్వా, దమేన్తో ముదుకో భవే.

౬౩. రాగం దోసం ధజంమానం, సిక్ఖన్తోపి వివజ్జయే;
దహరాపి హి మియ్యన్తి, నత్థి వస్సగ్గతో మతం.

౬౪. సద్ధంతిక్ఖేయ్య బుద్ధేన, రాగం అసుభ చిన్తయా;
మరణేన ధజంమానం, దోసం మేత్తాయ వారయే.

౬౫. ఏతేహి చతురక్ఖేహి, గన్ధం సిక్ఖేయ్య సం వుతో;
సిక్ఖన్తస్సేహి రక్ఖేహి, నకోచి సంకిలేసికో.

౬౬. బుద్ధవాచమ్హి సజ్ఝాయ, ఏతేపి మనసీకర;
వుత్తో ధమ్మవిహారీతి, ఏదిసో సాసనే వరో.

౬౭. గరూన ముపదేసేన,
చతురక్ఖో సుసీలవా;
అప్పస్సుతోపి పాసంసో,
భియ్యోయేవ బహుస్సుతో.

౬౮. సాతం సేవక్ఖణేవప్పం, తంహేత్వా నన్తాదుక్ఖన్తి;
ధీరో ఆసం హనే కామే, ఖురధారమధూపమే.

౬౯. యోధ కామే సుఖంమఞ్ఞే,
న సో దుక్ఖా విముచ్చతి;

మాతాహి బ్యగ్ఘ మన్వేన్తో,
వఛో ముత్తో కథంభయా.

౨౦. తిరచ్ఛా పేత లద్ధబ్బే, నాసం కామసుఖే కరే;
భాయితబ్బ సుఖం తఞ్హి, తస్మిం లగ్గా మహాతపా.

౨౧. లద్ధా కామసుఖం బాలా, పమోదన్తి నపణ్డితా;
పసుపక్ఖీభి లద్ధబ్బం, అనన్తదుక్ఖ కారణం.

౨౨. లద్ధా ధమ్మరతింవిఞ్ఞూ, మోదన్తి న అపణ్డితా;
అనోమ సత్త పరిభోగం, భగనిస్సరణావహం.

౨౩. హీనకమ్మం పటిచ్ఛన్నం, కామస్సాదం నపత్థయే;
ధమ్మే పీతిఞ్చ పామోజ్జం, పత్థేయ్య సాధుసమ్మతో.

౨౪. పరిగ్గణ్హన్తి యేకామే, హిం సన్తితే తదత్థికా;
పరిచ్చత్తం న హిం సన్తి, ముత్తం వణ్ణేన్తి సాధవో.

౨౫. నిచ్చుపక్కమ్మ పుట్ఠోపి, కాయో పేరీవసా నుగో;
అచిరంయేవ భూసాయీ, యుత్తోవ త ముపేక్ఖితుం.

౨౬. రక్ఖితోపి అగుత్తోవ, కాయో భయముఖే ఠితో;
తస్మా కాయ ముపేక్ఖిత్వా, చరేధమ్మ మఛమ్బితో.

౨౭. పుట్ఠో పుట్ఠోపి యంకాయో, భువి రోగాసయీసయీ;
కతంకతం ముధాతో న, తదత్థం దుచ్చరే చరే.

౨౮. పాపం కరోతి యోబాలో,
పుట్ఠుం కాయం తిదుబ్బరం;
భూమ్యం కాయం ఠపేత్వాన,
అనాథో సో అపాయికో.

౨౯. పేరీవసా నుగం కాయం,
బాలో పోసేతి దుచ్చరో;
పోసేన్తో నిరయే పక్కో,
కాయో భూమ్యం వికారగూ.

౮౦. పాపం మాకర కాయత్థం, కాయో పేరీ వసానుగో;
భూమ్యం సేస్సతి పేకారీ, పాపికో నిరయం గతో.

౮౧. అమయ్హం మయ్హసఞ్ఞాయ,
కాయం రోగవసానుగం;
పోసం పత్తో మహాజానిం,
నోకాసో ధమ్మ మిక్ఖితుం.

౮౨. కాయాపేక్ఖాయ నోకాసో,
ధమ్మం దట్ఠుం రహోగతో;
ఉపేక్ఖాయేవ ఓకాసో,
దుక్ఖితా వ్హ అపేక్ఖయా.

౮౩. చిత్త సంసోధకా పక్కా, కాయసంసోధకా నవా;
సోధే చిత్తంవ పక్కత్థం, నకాయం భవభీరుకో.

౮౪. చిత్తసఙ్ఖరణం సాధు, తం సఙ్ఖతం పభస్సరం;
నసాధు కాయసఙ్ఖారో, సఙ్ఖతోప్యసుభోవ సో.

౮౫. సభావ మలినం కాయం, నిమ్మలాయ కథం కరే;
ఆగన్తుమలినం చిత్తం, సక్కా కాతుం సునిమ్మలం.

౮౬. ఆధిబ్యాధి పరేతాయ, అజ్జస్వేవా వినాసినా;
కోహినామ సరీరాయ, ధమ్మాపేతం సమాచరే.

౮౭. సభావజేగుచ్ఛం కాయం, సోభేతుంనేవసక్కుణే;
చిత్తం వా లఙ్కతం సోభం, సీలాది గన్ధవాసితం.

౮౮. సచే భాయథ దుక్ఖస్స, సచే వో దుక్ఖ మప్పియం;
మాకత్థ పాపకం కమ్మం, ఆవివా యదివా రహో.

౮౯. కిలేసా గన్తుమలంచిత్తం, పభస్సర సభావికం;
తదాగన్తుమలం ధోవ, చిత్తం ధోతే పభస్సరం.

౯౦. కిలేసా గన్తుమలంచిత్తం, ఉపక్కమేన సోధయే;
సువిసుద్ధ మనాయేవ, ఉత్తరింసు భవణ్ణవా.

౯౧. కాయే మలముపేక్ఖాయ, చిత్తే మలంవ ధోవతు;
చిత్తే హి నిమ్మలేసన్తే, పూతికాయోపి పూజితో.

౯౨. కాయరోగం తితిక్ఖాయ, చిత్తరోగం చికిచ్ఛతు;
సుఖితో కాయరోగీపి, చిత్తే నిరామయే సతి.

౯౩. కాయరోగే బహూ వేజ్జా, బుద్ధుత్తేవ మనోగదే;
ఇధాపి కాయికో సన్తో, అనన్తావ మనోరుజా.

౯౪. సీసదడ్ఢ ముపేక్ఖాయ, నిబ్బాతు రాగపావకం;
ఖిప్పం అసుభ సఞ్ఞాయ, నిచ్చదడ్ఢం భవేభవే.

౯౫. సుభాయ ఉట్ఠితం రాగం, అసుభాయ నివారయే;
నోరాగో సాదితం జన్తుం, చత్వాపాయం నయిస్సతి.

౯౬. పణ్డితానం మలం మానో, నోత్తుక్కంసేన పాకటో;
మాఖో అత్తాన ముక్కంసే, మావిభావే సకంమలం.

౯౭. గుణం పటిచ్చ గుణీనం, అహంమానో సముట్ఠహే;
మరణం అనుచిన్తాయ, ధజంమానం నిపాతయ.

౯౮. ఏకో కాయవివేకేసీ, కత్వా కిలేసనిగ్గహం;
వసే చిత్తవివేకేసీ, ఉభో పధి వివేకాదా.

౯౯. అదిట్ఠే అసుతే రాసే, వసేయ్య మోచనత్థికో;
అస్సాదంహి నివారేతుం, దిట్ఠే సుతే తిదుక్కరం.

౧౦౦. అదిట్ఠే అసుతే రఞ్ఞే, వసేయ్యి న్ద్రియగోపకో;
వారేతుం విసయాకిణ్ణే, చక్ఖుసోతం తిదుక్కరం.

౧౦౧. రాగం అసతి ఉప్పన్నం, సన్తాభుజేన వారయే;
బాహిరే రాగ ముప్పన్నం, అన్తో అసుభచిన్తయా.

౧౦౨. రాగం ఛిన్దాతి బుద్ధాణం, సరం భిక్ఖు రహోగతో;
పస్సం కాయేధ జేగుచ్ఛం, లభేయ్యా సిట్ఠమోచనం.

౧౦౩. కాయం అసుభతోపస్స, కల్లకాలేవ దస్సనం;

మోఘం కాలం నఖీయేయ్య, భవేయ్యుంస్వేపిఆతురా.

౧౦౪.కాయం జేగుచ్ఛతోపస్స, బాల్యన్తో పచ్చవేక్ఖియ;
ఆదో కిఞ్చి జిగుచ్ఛాయ, జిగుచ్ఛేయ్యాయతిం భుసం.

౧౦౫.కాయాదినవ మిక్ఖేయ్య, దాని కిఞ్చిపి దస్సనం;
ఆయతిం మగ్గలాభాయ, భవేయ్య ఉపనిస్స యో.

౧౦౬.ఇత్థీన మఙ్గమఙ్గాని, నపస్సేయ్య నచిన్తయే;
తదాసా ఉభతో భట్ఠా, సుగత్యా సాసనాపిచ.

౧౦౭.ఇత్థిరూప సరాకడ్ఢా, భట్ఠా బహూవ సాసనా;
ఇహాపి దుక్ఖితా హుత్వా, తే పేచ్చ అతిదుక్ఖినో.

౧౦౮.పుంమనో పరియాదాయ, ఇత్థిరూపసరా ఠితా;
తస్సమ మఞ్ఞ మేకమ్పి, నవిజ్జతేవ సబ్బధి.

౧౦౯.సల్లపే అసిహత్థేన, పిసాచేనాపి సల్లపే;
ఆసదే ఆసివిసేపి, అగ్గిక్ఖన్ధేపి ఆసదే;
నత్వేవ మాతుగామేన, ఏకేకాయ సుపేసలో.

౧౧౦.కామం అసుభచిన్తాయ, బ్యాపాదం స్నేహచేతసా;
విహింసం కరుణాయేహి, వితక్కగ్గీ తయోసమే.

౧౧౧.అసమేత వితక్కగ్గీ, ఢుసరాసిమ్హి ఖాణువ;
అధిరా సాసనే తాపీ, తేపచ్ఛాఅతితాపినో.

౧౧౨.అసుభా పగమే లోకా, తం మేత్తాయుపసఙ్కమే;
సుభావితాహి ఏతాహి, జహేలోకే పియాపియం.

౧౧౩. గతట్ఠితాదో ఉప్పన్నే, వితక్కగ్గీ తయో సమే;
ఆతాపీ పహితత్తోతి, ఏవంభూతో పవుచ్చతి.

౧౧౪.వివాదప్పత్తో దుతీయో, కేనేకో వివదిస్సతి;
తస్సతే సగ్గకామస్స, ఏకత్త ముపరోచితం.

౧౧౫.సినిహప్పత్తో దుతీయో, కమేకా సినిహిస్సతి;

తస్సతే మోక్ఖకామస్స, ఏకత్త ముపరోచితం.

౧౧౬.పురతో పచ్ఛతోవాపి, అపరో చే నవిజ్జతి;
తస్సేవ ఫాసు భవతి, ఏకస్స వసతో వనే.

౧౧౭.సుఖఞ్చ కామ మయికం, దుక్ఖఞ్చ పవివేకికం;
పవివేకం దుక్ఖం సేయ్యో, యఞ్చే కామమయం సుఖం.

౧౧౮.యోచ వస్ససతం జీవే, అపస్సం ఉదయబ్బయం;
ఏకాహం జీవితం సేయ్యో, పస్సతో ఉదయబ్బయం.

౧౧౯.సుఞ్ఞాగారం పవిట్ఠస్స, సన్తచిత్తస్స భిక్ఖునో;
అమానుస్సీ రతి హోతి, సమ్మాధమ్మం విపస్సతో.

౧౨౦.యతోయతో సమ్మసతి, ఖన్ధానం ఉదయబ్బయం;
లభతి పీతిపామోజ్జం, అమతం తం విజానతం.

౧౨౧.ఇచ్ఛుత్తం ధమ్మపామోజ్జం, వివేకజం రసాధికం;
ఇచ్ఛన్తో సీలవా భిక్ఖు, అనివత్తిత వీరియో.

౧౨౨వనా వాసే వసిత్వాన, అప్పిచ్ఛాదిగుణావహో;
పలి బోధే సముచ్ఛిజ్జ, భావేయ్యేవంరహోగతో.

౧౨౩.కాయే జేగుచ్ఛపుఞ్జాని, రూపం రుప్పనభావతో;
తస్సితా వేదనా సఞ్ఞా, సఙ్ఖారాచ తతోపరే.

౧౨౪విఞ్ఞాణఞ్చ ఇమేపఞ్చ, ఖన్ధా రాసత్థతో మతా;
తేచానిచ్చ దుక్ఖా నత్తా, ఉపాదా వయధమ్మినో.

౧౨౫ఫేణపిణ్డూ పమం రూపం, వేదనా పుప్ఫుళూపమా;
మరీచికూపమా సఞ్ఞా, సఙ్ఖారా కదలూపమా.

౧౨౬.మాయూపమన్తి విఞ్ఞాణం, దస్సితే సబ్బ దస్సినా;
ఉపమాహి సమస్సే య్య, పఞ్చక్ఖన్ధే అసారకే.

౧౨౭.యావ బ్యాతి నిమ్మిస్సతి,
కోటిలక్ఖాతహింఖణే;

ఖన్ధా భిజ్జన్తి హుత్వాన,
అనిచ్చానామ తే తతో.

౧౨౮.భయ పీళితతో దుక్ఖా, అనత్తా అవిధేయ్యతో;
ఖన్ధావ హోన్తి భిజ్జన్తి, అఞ్ఞో కోచి నలబ్భతి.

౧౨౯.ఖన్ధా నిచ్చా ఖయట్ఠేన, భయట్ఠేన దుఖాచతే;
అనత్తా సారకట్ఠేన, ఇతి పస్సే పునప్పునం.

౧౩౦. భాణూదయే కయం ఏన్తి, హేమన్తే పతితుస్సవా;
రాగా మానాచ సబ్బేవం, సత్యా నిచ్చానుపస్సనే.

౧౩౧.సీహనాదం వనేసుత్వా, సంవేజేన్తి సనోతకా;
వేహప్ఫలాపి లోకేవం, జినేరిత తిలక్ఖణం.

౧౩౨.వేదనాదీని నామాని, నామరూపద్వయంవ తే;
తణ్హావిజ్జాచ కమ్మాది, నామరూపస్స పచ్చయా.

౧౩౩. నామరూపం పరిగ్గయ్హ, తతో తస్సచ పచ్చయం;
హుత్వా అభావతో నిచ్చా, ఉదయబ్బయ పీళనా.

౧౩౪.దుక్ఖా అవసవత్తిత్తా, అనత్తాతితిలక్ఖణం;
ఆరోపేత్వావ సఙ్ఖారే, సమ్మసన్తో పునప్పునం.

౧౩౫.పాపుణేయ్యా నుపుబ్బేన,
సబ్బసంయోజన క్ఖయం;
తమ్పత్తో అరహా భిక్ఖు,
భవతిణ్ణో సునిబ్బుతో.

౧౩౬. నతుమ్హం భిక్ఖవే రూపం, తం జహేథాతి వుత్తతో;
మేమేతన్తి ఉపాదానం, పఞ్చక్ఖన్ధే వినాసయే.

౧౩౭. పుత్తా మత్థి ధనా మత్థి, ఇతి బాలో విహఞ్ఞతి;
అత్తాపి అత్తనో నత్థి, కుతోపుత్తోకుతోధనం.

౧౩౮.ఇచ్చుత్త మనుచిన్తాయ, అత్తాతి అత్థిమేతివా;
సఞ్ఞం నాసేయ్య ఖన్ధావ, అత్థీతి ఆభుజే బుధో.

౧౩౯. ఖన్ధనాస మనాభుజ్జ, మతో మే పుత్తకో ఇతి;
సోచన్తి పరిదేవన్తి పుత్తోనత్థి నసోమతో.

౧౪౦. భిజ్జమానేసు ఖన్ధేసు, అత్తసఞ్ఞీ అనత్తేసు;
నాదికాల విపరితా, మహాజానీయతం గతా.

౧౪౧. భిజ్జమానేసు ఖన్ధేసు, లగ్గా రత్తా మమాయితా;
నారీపుమాది సఞ్ఞాయ, విపరేతా అనాదికే.

౧౪౨. నాదికాల విపరితో, అత్తసఞ్ఞీ అనత్తని;
భిజ్జమానేసు ఖన్ధేసు, జహ త్తాతి మమాయనం.

౧౪౩. అభిణ్హుప్పత్తియాయేవ, భిజ్జమానో నఞ్ఞాయతి;
అనిచ్చలక్ఖణం ఛన్నం, తం చిన్తేయ్య సుపఞ్ఞవా.

౧౪౪. అసన్తేయేవ లగ్గన్తా, నముచ్చన్తి భవత్తయా;
నత్థి సన్తేసు లగ్గన్తా, రూపక్ఖన్ధా దికే స్విధ.

౧౪౫. తణ్హా గిజ్ఝతి మేతన్తి, మానో అహన్తి మఞ్ఞతి;
దిట్ఠి గణ్హాతి అత్తాతి, ఏతే పపఞ్చకా తయో.

౧౪౬. మమే త మహ మత్తాతి, పపఞ్చానం వసానుగో;
గణ్హన్తో భవ పఙ్కమ్హి, నిమ్ముగ్గోవ భయానకే.

౧౪౭. నమే నాహం నఅత్తాతి, ఏతేహి వివదం కరే;
వివదన్తావ ముచ్చన్తి, భవపఙ్కా భయానకా.

౧౪౮. నమే నాహం నఅత్తాతి, దట్ఠబ్బన్తి జినేరితం;
తథేవ సబ్బదా మఞ్ఞే, మా పపఞ్చ వసానుగో.

౧౪౯. లోకో వివది బుద్ధేన, నలోకేన కదాచిసో;
అనత్తాతి జినుద్దిట్ఠం, లోకో అత్తాతి మఞ్ఞతి.

౧౫౦. మో లోకేన సమో హోతు,
తస్సమో కింతదుత్తరే;
అన్ధిభూతో అయంలోకో,
సమ్బుద్ధస్స విరోధికో.

౧౫౧.సమ్బుద్ధస్స వసం న్వేతు, సఙ్ఘాది భయతజ్జితో;
తబ్బసంయేవ అన్వేన్తో, భవతిణ్ణో భవిస్సతి.

౧౫౨.అనత్తాతి గిరా సచ్చా, అత్తాతి వచనం ముసా;
ముసాయ వివదే లోకో, బుద్ధేన సచ్చ వాదినా.

౧౫౩.తురఙ్గవజగామమ్హా, పురిమే చమక్య కాననే;
వసతా అగ్గధమ్మేన, థేరేన రచితో అయం.

౧౫౪.అరిమత్తేయ్య బుద్ధస్స,
ధమ్మ స్సుతక్ఖణే భవే;
ఖీణాసవో మహాపఞ్ఞో,
పుఞ్ఞేన తేన సావకోతి.

కాయపచ్చవేక్ఖణా

౧. నాదికాల విపరీత, జన భూతత్థ దస్సినో;
దాతుమే కన్తికస్సాదం, సత్థు పాదో తిమానితో.

౨. సీసే పిలన్దియా మోదీ, సమ్బుద్ధ చరణ మ్బుజం;
సాధు తుట్ఠికరం బ్రూమి, సుకాయ పచ్చవేక్ఖణం.

౩. యోనిసో మనసీకత్వా, నాదా విరుద్ధ మఞ్ఞితం;
సాధవో త ముదిక్ఖన్తు, మయాపి మన్దబుద్ధినో.

౪. ఇచ్ఛితబ్బాన మాయత్తా, తేసఞ్చ చయభావతో;
తదాకారేన వత్తితా, కాయో జేగుచ్ఛ పుఞ్జకో.

౫. పునప్పునంవ ఓక్కమ, ఞాణ మన్తో పవేసియ;
బాహిరంవ అనాలమ్బ, ఇక్ఖణా పచ్చవేక్ఖణా.

౬. మంసచ్ఛన్న ట్ఠిరూపేవ, మనోజ వాయు చాలితే;
నారీ గతాతి యాచిన్తా, సేవ సాపచ్చవేక్ఖణా.

౭. సఞ్ఞాదిట్ఠిచ చిత్తఞ్చ, విపల్లాసా ఇమేతయో;
త దాకారేన వత్తన్తి, అవిజ్జో త్థరితా భుసం.

౮. ఆసా విపరితే యేసం,
విపల్లాసాతి తేమతా;
ఆసా ఆసిసనా వుత్తా,
తణ్హాయేవ సభావతో.

౯. అసుభేవ సుభమితి, అనిచ్చేఏవ నిచ్చతో;
దుక్ఖేయేవ సుఖంవాతి, అనత్తనివ అత్తతో.

౧౦. సఞ్ఞాణం దస్సనం చిన్తా,
ద్వాదసా కారతో తయో;
దిట్ఠిసా చాది మగ్గేన,
సేసా సేసేహి వజ్జితా.

౧౧. తణ్హా తస్సి మమేతన్తి, మానో మణ్ణి అహన్తిచ;
యస్సి దిట్ఠిచ అత్తాతి, పపఞ్చా నామిమే తయో.

౧౨. పపఞ్చన్తి సంసారం, తస్మా పపఞ్చనామకా;
భవయన్తే పయోజేన్తా, మోక్ఖం నాదంసు తే చిరం.

౧౩. భవపఙ్కే ని ముజ్జన్తా, పపఞ్చానం వసానుగా;
చిరస్సం దుక్ఖితా హోన్తి, ఆరా నిబ్బానతో తివ.

౧౪. నమే నాహం నఅత్తాతి, ఏతేహి వివదం కరే;
భణ్డన్తా వివదన్తా తే, నిబ్బానతో అదూరినో.

౧౫. విపల్లాసే పపఞ్చేచ, ద్వేపిఏతే పహాతవే;
నోపచ్చవేక్ఖితబ్బే వం, కాయో జేగుచ్చపుఞ్జకో.

౧౬. కేసా లోమా నఖాదన్తా,
తణ్హాయాపిచ గోచరా;
తస్మా తే దట్ఠుకామేన,
తణ్హా నివారితా సదా.

౧౭. లగ్గికా ఛవియంయేవ, తణ్హా బాహిరగోచరా;
తస్మా ఏత్థ తచోవాహ, సమ్బుద్ధో న బహిచ్ఛవిం.

౧౮. ఏసా తచపరియన్త, పదేనాపి నివారితా;
అతో ఛవి మనాలమ్బ, తచసీవ మనేకరే.

౧౯. జిగుచ్ఛితాని ఛాదేతి, అట్ఠి మంస తచాదిని;
ఞాణేన ఛిన్ది తబ్బాచ, తస్మా ఛవీతి వుచ్చతి.

౨౦. ఛవిం ఛేత్వా తచం పస్సే,
తం ఛేత్వా మంసకాదయో;
గబ్భేవత్థూని దీపేన,
యథా పఞ్ఞాపదీపికో.

౨౧. జేగుచ్ఛో ఛవియా కాయో,
అసుభోవ సుభాయతే;

నిచ్ఛవా తచమత్తేన,
కథం సుభాయతే అయం.

౨౨. న్హారుబన్ధో ట్ఠిసఙ్ఘాతో, మంసలోహి త లిమ్పితో;
ఛవియావ విమోహేతి, తచచ్ఛన్నో ఇమం పజం.

౨౩. వణ్ణ సణ్ఠాన తోచేవ,
గన్ధో కాసా సయేహిచ;
జేగుచ్ఛా పటికుల్యాచ,
కేసానామ న మేపియా.

౨౪. ఏకేకం మనసీకత్వా, నయే నిచ్చేవ మాదినా;
భావేతబ్బా సమారమ్భ, యథాపఞ్ఞాయతే తథా.

౨౫. పూరితం మత్థలుఙ్గస్స, సీసట్ఠిపి జిగుచ్ఛితం;
ముఖ నాసక్ఖి కణ్ణాది, ఛిద్దా వఛిద్ద దుద్దసం.

౨౬. పూతి వాయు విచరిత, కుచ్ఛిట్ఠన్తాని లోహితం;
పిత్తం సేమ్హఞ్చ పప్పాసం, హదయం యకనమ్పి ధీ.

౨౭. అన్న పానం మనుఞ్ఞమ్పి, ఖేళ తిన్త మధోపరి;
దన్తేహి పిసితం స్వాన, వమథూవ జిగుచ్ఛితం.

౨౮. యావతాయు అధోతేవా, మాసయే గిలితం రితం;
కిమికూల సమాకిణ్ణే, తహిమేవా సితాసితం.

౨౯. ఏతం ఉదరియం నామ, తమ్హా పక్కాసయం గతం;
దినచ్చయే కరీసన్తం, సా సయం తందృయమ్పి ధీ.

౩౦. పకాసేత్వా పవేసేతి, అన్నపానం మహారహం;
పటిచ్ఛన్నో నిహరతి, తమేవ న్తో రితం జనో.

౩౧. పవేసే తం పరివతో,
నిహారేకో రహో లినో;
మనుఞ్ఞంవ పవీసన్తే,
నిక్ఖమన్తే జిగుచ్ఛితం.

౩౨. జేగుచ్ఛ పటికుల్యాని, మంసన్హారు తచట్ఠిని;
నపియాని న తుట్ఠాని, సేవఇత్థీ నపూపిసో.

౩౩. హత్థ పాద ముఖాదీని,
నత్థఙ్గాని జిగుచ్ఛితా;
తత్థా కుమారికా కఙ్గా,
మోహేన అత్థిసఙ్ఞితా.

౩౪. పచ్చేకం వినిభుత్తేస, కేస లోమ నఖాదిసు;
నత్థికఙ్గా కుమారీవా, సమ్పిణ్డితేసు సా కుతో.

౩౫. ఆకాసోయేవ కాయాఖ్యో,
తచాది పరివారితో;
తథాసీసం ముఖంహత్థో,
పాదోరు కటిఆదయో.

౩౬. థమ్భాదీస్వివ గేహోతి,
పిణ్డితే స్వేసు సమ్ముతి;
కాయోతి ఇత్థిపోసోతి,
సంముళ్హో తాయరజ్జతి.

౩౭. సన్తం చిన్తేయ్య నాసన్తం, సన్తం చిన్తయతో సుఖం;
అసన్తం అనుచిన్తేన్తో, నానాదుక్ఖేహి తప్పతి.

౩౮. జవత్యా విజ్జమానేవ, నావిజ్జా విజ్జమానకే;
తస్మాతంనామకో మోహో, తణ్హాపిచ తదన్వితా.

౩౯. పుంకాయోవాథీకాయోవా , మలాసుచిజిగుచ్ఛితో;
తస్సమం నత్థిగారయ్హం, య్వామలమ్పి మలంకరే.

౪౦. నత్థి కాయసమోపేరీ,
మహానత్థకరో చీరం;
నత్థి కాయసమో వఞ్చో,
అసుభోవ సుభాయతే.

౪౧. థీపుం సపరకాయోతి, పస్సతిపి నపస్సతి;

జేగుచ్ఛ పటికుల్యోతి, సమ్మా పస్సతి పస్సతి.

౪౨. సుభోసుభోతి మఞ్ఞన్తా,
ధీతి ధీతి జిసేరితే;
లోకాలోకా నధీయేసం,
భవా భవా వచారినో.

౪౩. భియ్యోభియ్యోవ రాగగ్గి,
సుభోసుభోతిపస్సతో;
మన్దోమన్దోవ సోఅగ్గి,
ధీవధీవవిపస్సతో.

౪౪. బహుస్సుతోపి బాలోవ, అసుభే సుభమఞ్ఞకో;
అసుభోతి విపస్సన్తో, అప్పస్సుతోపిపణ్డితో.

౪౫. యోచ సిప్పాని జానేయ్య, సతాని సహస్సానిపి;
కాయేకజాననం సేయ్యో, యఞ్చే అఞ్ఞ విజాననంనం.

౪౬. కాయమేకమ్పి నఞ్ఞామి, బుద్ధాలద్ధనయో అపి;
సుతాచ పణ్డితాత్యమ్హా, యుత్తోయేవా తిలజ్జితుం.

౪౭. సుభతోయేవ మఞ్ఞామి, ఏవం జిగుచ్ఛితమ్పినం;
మఞ్చ ఞో పణ్డితో త్యాహు, అలమేవాతిలజ్జితుం.

౪౮. కాయే అసుభసఞ్ఞంయో, నలభామి కదాచిపి;
సులద్ధ సుగతో వాదో, స్వారహోవాతిలజ్జితుం.

౪౯. కాయేన సంసరన్తోపి, తదాకారం యథాతథం;
భవేభవే అజానన్తో, మమాయిత్వావ తం చజిం.

౫౦. కాయేన సంసరన్తోపి, నఞ్ఞా కాయ జిగుచ్ఛతం;
నిచ్ఛపాదా మమాయన్తో, పియాయిత్వావ తం చజిం.

౫౧. కుభారం సారసఞ్ఞాయ, పియాయిత్వావ హింసకం;
అనన్తదుక్ఖ మాపాదిం, విపల్లాసో భవేభవే.

౫౨. మహాజానీయ పత్తోతి, సంపేజేత్వా సకంమనం;

దిరోకత జినోవాదో, అనివత్తిత వీరియో.

౫౩. అదిట్ఠపుబ్బ మేతస్స, తథాకారంవ పస్సతు;
కిచ్చ మఞ్ఞ ముపేక్ఖాయ, సంసార భయ భీరుకో.

౫౪. యఞ్హికిచ్చం అపవిట్ఠం, అకిచ్చం పన కయిరా;
ఉన్నళానం పమత్తానం, తేసం వడ్ఢన్తి ఆసవా.

౫౫. యేసఞ్చ సుసమారద్ధా, నిచ్చం కాయగతా సతి;
అకిచ్చం తే నసేవన్తి, కిచ్చే సాతత కారినో;
సతానం సమ్పజానానం, అత్థం గచ్ఛన్తి ఆసవాతి.

౫౬. ధోమేన్తా నోణ్ణం కాయోర,
ముఖక్ఖి త్యాదినా ఇమం;
రత్తే ముట్ఠే కరోన్తేతే,
అఞ్ఞోజనే సయంవియ.

౫౭. కాయసోభ్య పకాసేతా,
వాచా పే మారదేసనా;
తదసోభ్య పకాసేతా,
వాచా సమ్ముద్ధ దేసనా.

౫౮. అసుభోతి జినుద్దిట్ఠం, కాయం సుభోతి గాహినో;
సంముళ్హాతే న ముచ్చన్తి, భవా బుద్ధ విరోధినో.

౫౯. అసుభోతి జినుద్దిట్ఠం, కాయం తథేవ గాహినో;
పణ్డితా తేవ ముచ్చన్తి, భవా బుద్ధమతానుగా.

౬౦. సోధేన్తేలఙ్కరోన్తేవ , మలాసవన్తికాయతో;
అలం కాయవిసోధేన, బాలోవ తం గరుం కరో.

౬౧. గోపేన్తేవ అరోగాయ,
కాయో రోగేనసంవసే;
గాయగుత్తం ముధాయేవ,
చిత్తగుత్తంవ సాత్థకం.

౬౨. చన్దనాది విలిత్తోపి,
ముత్తోమణి విభూసితో;
తంసభావోవ సోకాయో,
విస్సవన్తో తతోతతో.

౬౩. పతితేచ అపతితే,
విసేసో నత్థి కిఞ్చిపి;
కాయో చేమనుఞ్ఞో తమ్హా,
పతితోపి తథాసియా.

౬౪. కాయో మనుస్సజాతీనం, తిరచ్ఛాన త్తభావతో;
జేగుచ్ఛిత తరోహోతి, దుబ్బిసోధోచ దుబ్భరో.

౬౫. యథాజాతేన కాయేన, సక్కా విహరితుం నచ;
పచ్చహం సోధనీయోచ, ధోవన మజ్జనాదిభి.

౬౬. రత్తం పాతుం ఛవిం ఛేత్వా, సక్కా డంసాదయోపినం;
ఛేత్వా మంస ట్ఠికాదీని, ధీరో నాలమ్బితుం కథం.

౬౭. లగ్గన్తి ఛవిమత్తే యే, మక్ఖికా సేదపా యథా;
ధీపుం ముఖాది సఞ్ఞాయ, తే పముళ్హా మహాతపా.

౬౮. చారీ అగోచరే కామే, లగ్గాలేపే కపీరివ;
బహూహి పీళితా రీహి, మరన్తి అతిదుక్ఖినో.

౬౯. రాగారిం దుజ్జయం జేయ్యం, జయభుమ్మాసుభే చరా;
సీతానిస్సిత లటుకీ, సేనకంవ మహాబ్బలం.

౭౦. కాయధి గ్గోచరో వేసో,
జయభూబుద్ధ దుత్తియా;
ఏత్థేవ గోచరా హోన్తు,
మాభో కామే జయత్థికా.

౭౧. కాయా సుభం విపస్సన్తు, దిబ్బ క్ఖినాప్య పస్సియం;
ఆయతిం మగ్గలాభాయ, తం దస్సనం భవిస్సతి.

౭౨. ధీచక్ఖునావ ధిక్కాయం, పస్సే న మంసచక్ఖునా;
ఉమ్మీలిత్వావ ధీచక్ఖుం, వివేకట్ఠో ఉదిక్ఖతు.

౭౩. పఞ్చఙ్గాని యథా కుమ్మో, చక్ఖాదీని నిగూహయే;
వేరీ లభతు మోకాసం, పఞ్చద్వారా అరక్ఖితా.

౭౪. చక్ఖురూపేన సంవాసా, రాగపుత్తం విజాయతి;
మహానత్థకరో సోచ, సంవాసం తేన వారయే.

౭౫. రూపాదీసుసఞ్జనన్తీతి, సత్తా ఇత్థ్యాది సఞ్ఞాయ;
నత్వేవ ఖన్ధసఞ్ఞాయ, తంసఞ్ఞీహి విరాగినో.

౭౬. సకాయేపరకాయేచ ,
ఆసం ఛిన్దేయ్య పణ్డితో;
ఆసం ఛేత్వా సుఖంసేతి,
ఆసాయ దుక్ఖితా పజా.

౭౭. దస్సనే సవనే కాయ,
సంసగ్గే మేథునేపిచ;
నిరాసో సుఖితో హోతి,
అనిరాసోతిదుక్ఖితో.

౭౮. బహీవ సోధితం యస్స, న వన్తో జేగుచ్ఛ పుఞ్జకం;
తంకాయం అసుతంజాన, తనురాగో సియాత్తని.

౭౯. కాయేవిరాగ మిచ్ఛన్తో, నుపస్సేయ్య తదన్తరం;
అన్తోదస్సీ అతప్పన్తో, లభే సంసారమోచనం.

౮౦. సత్తా సత్తా బహిట్ఠేవా, సారంసారం మమాయినో;
సన్తోసన్తో విపస్సన్తో, నవానవాయతింభవే.

౮౧. అలం అలం కత్వా కాయం, మలామలాసవన్తితో;
సోభం సోభం నయే ఠానం, మనం మనం ప్యలం కతం.

౮౨. సంసగ్గజాతస్స భవన్తి స్నేహా,
స్నేహన్వయం దుక్ఖ మిదం పహోతి;

ఆదినవం స్నేహజంపేక్ష మానో,
ఏకో చరేఖగ్గ విసాణ కప్పో.

౮౩. ఖిట్టా రతి హోతి సహాయ మజ్ఝే,
పుత్తేసుచ విపులం హోతి పేమం;
పియవిప్పయోగం విజిగుచ్ఛమానో,
ఏకో చరే ఖగ్గవిసాణ కప్పో.

౮౪. వంసో విసాలోయథా విసత్తో,
పుత్తేసు దారేసుచ యాఅపేక్ఖా;
వంసకళిరోవ అసజ్జమానో,
ఏకో చరే ఖగ్గవిసాణ కప్పో.

౮౫. కామం కామయ మానస్స, తస్సచేతం సమిజ్ఝతి;
అద్ధా పీతిమనో హోతి, మచ్చో లద్ధా యదిచ్ఛతి.

౮౬. తస్సచే కామయానస్స, ఛన్దజాతస్స జన్తునో;
తేకామా పరిహాయన్తి, సల్లవిద్ధోవ రుప్పతి.

౮౭. యోకామే పరివజ్జేతి, సప్పస్సేవ పదా సిరో;
సోమం విసత్తికం లోకే, సతో సమతివత్తతి.

౮౮. ఖేత్తం వత్థుం తళాకంవా, గవస్సం దాసపోరిసం;
థియో బన్ధూ పుథుకామే, యోనరో అనుగిజ్ఝతి.

౮౯. అబలా నం బలీయన్తి, మద్దన్తేనం పరిస్సయా;
తతోనం దుక్ఖమన్వేతి, నావం భిన్న మివోదకం.

౯౦. తస్మాజన్తు సదాసతో, కామాని పరివజ్జయే;
తే పహాయ తరే ఓఘం, నావం సిత్వావ పారగూ.

౯౧. కామతో జాయతే సోకో,
కామతో జాయతే భయం;
కామతో విప్పముత్తస్స,
నత్థి సోకో కుతో భయం.

౯౨. సుభానుపస్సిం విహరన్తం, ఇన్ద్రియేసు అసంవుతం;
భోజనమ్హి అమత్తఞ్ఞుం, కుసితం హీన వీరియం;
తంవే పసహతి మారో, వాతో రుక్ఖంవ దుబ్బలం.

౯౩. అసుభానుపస్సిం విహరన్తం, ఇన్ద్రియేసు సుసంవుతం;
భోజనమ్హిచ మత్తఞ్ఞుం, సద్ధం ఆరద్ధ వీరియం;
తంవే నప్పసహతి మారో, వాతో సేలంవ పబ్బతం.

౯౪. యథా అగారం దుచ్ఛన్నం, వుట్ఠి సమతి విజ్ఝతి;
ఏవం అభావితం చిత్తం, రాగో సమతివిజ్ఝతి.

౯౫. తదేవం పచ్చవేక్ఖన్తి, యే తే రాగగ్గిదుబ్బలా;
పతిట్ఠం సాసనే లద్ధా, నుక్కణ్ఠా నలసా రతా.

౯౬. బుద్ధావాదం లభిత్వాపి, నాహంసక్కా నవోమ్హితి;
దోసం తణ్హం అనాసేన్తో, పరిపక్కో కదాభవే;
పుఞ్ఞకమ్మం అకరోన్తో, పరవజ్జం అఖమన్తో.

౯౭. కాయ సఙ్ఖారికా తణ్హా, నీచానీచకరాచ సా;
చిత్తసఙ్ఖారికా సద్ధా, ఉచ్చా ఉచ్చకరాచ సా.

౯౮. దస్సనీయే రతా తణ్హా, సద్ధాస్వాచారభత్తికా;
వికిణ్ణచారికా తణ్హా, సద్ధా విసదచారినీ.

౯౯. మనోకిలేసికా తణ్హా, సానుగానన్త దుక్ఖదా;
చిత్తప్పసాదికా సద్ధా, అత్తానుగ సుఖావహా.

౧౦౦. తణ్హా సద్ధాన మిచ్చేవం, విసేసం జాన తత్వతో;
ఞత్వా తణ్హం వినాసేయ్య, సద్ధంభావేయ్య చేతసి.

౧౦౧. ఉచ్చుకం యన్తపత్తమ్పి, సఞ్చుణ్ణితమ్పి చన్దనం;
మధురంవ సుగన్ధంవ, మేత్తివ హింసితోపి సం.

౧౦౨. అత్తచ్ఛేదమ్పి వాసేతి, సుగన్ధేనివ చన్దనం;
సన్తో మేత్తాసుగన్ధేన, అత్తహింసమ్పి వాసయే.

౧౦౩. కదాచిపి న దుగ్గన్ధి, సుక్ఖం చుణ్ణమ్పి చన్దనం;

తథేవ దుక్ఖపత్తోపి, న సన్తో పాపకారకో.

౧౦౪.ఖమే వజ్జం కరేయ్యత్థం, బుద్ధఖన్తి మనుస్సరం;
మేత్తాతిస్తేన వేరీపి, నుపనాహో సియత్తని.

౧౦౫.నగచ్ఛతి త మక్కోసో, మమేవా నత్థకారకో;
ఇతి ఞత్వావ సప్పఞ్ఞో, నేవ క్కోసేయ్య కిఞ్చనం.

౧౦౬.అక్కోసో మం నఆగచ్ఛే,
తస్సేవా నత్థకారకో;
ఇతి ఞత్వా తితిక్ఖేయ్య,
న పచ్చక్కోసనం కరే.

౧౦౭.అక్కోసక నయం గణ్హి,
పచ్చక్కోసో న సో వరో;
బుధో తం నానుగాహేయ్య,
మా సోవ పాపియో భవే.

౧౦౮.తణ్హావిజ్జాచ మూలాద్వే, సంసారవిసపాదపే;
సబ్బత్తి సద్ధమ్మస్సుతం, ద్వేయేవ మధురా ఫలా.

౧౦౯.సోధే చిత్త ముపక్కమ్మ, సుద్ధం ఉపక్కమేన తం;
వహే సుఖం అసఙ్ఖేయ్యం, దుక్ఖం అసోధితం మలి.

౧౧౦.సోధితం సుగతింనేతి, దుగ్గతింవ అసోధితం;
చిత్తం సోధేతు మాలిమ్పే, రాగదోస మలేహి తం.

౧౧౧.దోసేజా నాసితా యేన,
సాసనేవత్థి సోనయో;
నత్థఞ్ఞత్థ తమాదాయ,
బుధో నాసేతు తంద్వయం.

౧౧౨.రనకునవాసి కతావాసే, దగుంచేతీ పురత్థిమే;
వసతా అగ్గధమ్మేన, థేరేన రచితో అయన్తి.